

98/54 33-16

ARKIV

RAPPORT OVER
ARKEOLOGISK UTGRAVNING AV
BOSETNINGSSPOR PÅ FLESAKER,
11/3, RINGSAKER KOMMUNE,
HEDMARK.

Prosjekt 19980010

Janne Kroll

UNIVERSITETETS
OLDSAKSAMLING

FREDERIKS GATE 3
0164 OSLO 1

Gårds/bruksnavn FLESAKER	
G.nr./br.nr. 11/3	
Kommune RINGSAKER	Fylke HEDMARK
Sogn	Prestegjeld
Eier/bruker, adr.	
Gjelder:	
Flyfoto	Kartref.
Innber./rapport/reg. ved: JANNE KROLL	Dato 02.11.1998

INNHALDSFORTEGNELSE

	side
1. Bakgrunn for undersøkelsen	1
2. Tidsrom og deltakere	2
3. Formidling	2
4. Landskapet	3
5. Målsetning	3
6. Undersøkelsens forløp og metode	4
7. Anleggspor	7
- 7.1 Kokegroper	7
- 7.2 Stolpehull/Mulige stolpehull	8
- 7.3 Ildsted	9
- 7.4 Nedgravd sau	9
- 7.5 Udefinerbare anleggspor	10
- 7.6 Kulturlag	10
- 7.7 Moderne pløyespor	10
8. Funn	11
- 8.1 Funn knyttet til anleggspor	11
- 8.2 Løsfunn	11
9. Prøver	11
- 9.1 Kullprøver	11
- 9.2 Prøver til treartsbestemmelse	12
- 9.3 Jordprøver	12
10. Vurdering av utgravningsresultatene/ konklusjon	13
11. Vedlegg	15

1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN

Tiltakshaver for utgravningen på eiendommen Flesaker, gnr.11/bnr.3 har vært Ringsaker kirkelige fellesråd. Utgravningen er utført i hht. vedtak fattet av Institutt for arkeologi, kunsthistorie og numismatikk den 28. september 1998 (saksnummer 98/5433).

Den arkeologiske undersøkelsen er iverksatt i forbindelse med planlagt parkeringsareal m.m. til nye Veldre kirke (se vedlegg 4).

På flere av nabogårdene til Flesaker er det registrert mange gravhauger/røyser fra jernalderen, både enkeltliggende hauger og felt. I tillegg er det en middelaldersk kirketuft på Flesaker og det er gjort betydelige løsfunn av oldsaker i området. I forbindelse med tidligere sjakting innen Flesaker ble det påvist et enkelt automatisk fredet kulturminne under markoverflaten i 1997, et sannsynlig ildsted. En lignende struktur ble påvist under markoverflaten innen naboeiendommen By, gnr.12/bnr.1, i forbindelse med arkeologisk overvåking av vann/avløpstrasé tidligere i år.

Dette var bakgrunnen for forundersøkelsen på eiendommen Flesaker 11/3 foretatt av Hedmark fylkeskommune den 25. august 1998. Undersøkelsen gikk ut på å lete etter automatisk fredete kulturminner under pløyelag i åker. Det ble sjaktet i åker med gravemaskin under ledelse av arkeolog Hilde Amundsen ved Hedmark fylkeskommune. Det ble gravd 3 sjakter (se vedlegg 6). Fra de 3 sjaktene kom det ifølge H. Amundsen, frem tilsammen 13 strukturer og 2 områder med mulige kulturlag. Strukturene ble tolket som mulige kokegroper, ildsteder, stolpehull etc.

På bakgrunn av dette ble det søkt om dispensasjon fra lov om kulturminner i forbindelse med planlagt parkeringsareal m.m. til nye Veldre kirke, med vilkår om arkeologisk

undersøkelse av kulturminner. Invilget dispensasjon ligger til grunn for denne arkeologiske undersøkelsen. Undersøkelsen av det planlagte arealet i sin helhet, er utført av Oldsaksamlingen.

2. TIDSROM OG DELTAKERE

Utgravningen ble gjennomført i perioden 5.- 9. oktober 1998. Janne Kroll ledet utgravningsarbeidet, mens Desireè Nærdal var feltassistent. I tillegg var Erik Kviltén engasjert som metallsøker i 3 dager, fra 6.- 8. oktober. Perry Rolfsen og Per-Oscar Nybruget fra Oldsaksamlingen, var på befaring samt søkte med metallsøker i 3 dager, fra 5.- 6. og 8. oktober. Gravemaskinfører Ragnar Børresen utførte den maskinelle sjaktingen og lastebilfører Nils Einar Hovdedalen kjørte bort løsmassene. R. Børresen og N. E. Hovdedalen var engasjert i 4 dager, fra 5.- 8. oktober. Innmålingen ble utført av Teknisk etat i Ringsaker kommune ved B. I. Sletta, den 9. oktober.

3. FORMIDLING

Undertegnede gav et intervju til Jo Kjetil Heggelund fra Ringsaker Blad. Innlegget kom ut i Ringsaker Blad, lørdag den 10.10.98.

4. LANDSKAPET

Undersøkellesområdet er på eiendommen Flesaker gnr.11/bnr.3 (se vedlegg 1-4). Det aktuelle arealet måler omlag 1700 m². Det utgjør en laverliggende del av et større, sammenhengende åkerareal. Området ligger rett bak og vest for dagens tun på gården og avgrenses av kirkegårdsgjerdet til Veldre kirke i syd og en grusveg i nord.

Feltet ligger omlag 310 meter over havet. Det heller svakt mot øst og ligger temmelig godt i lè for nordavinden på grunn av en kolle i nordvest. I syd/sydpøst kan man se ned på Mjøsa som ligger som en vakker perle i det fjerne. Landformen undersøkellesområdet ligger i er karakterisert ved hauger og langstrakte rygger av morenemateriale.

Som nevnt tidligere er det på flere av nabogårdene til Flesaker, registrert mange gravhauger/røyser fra jernalderen, både enkeltliggende hauger og felt.

Jordsmonnet består øverst av et rikt matjordlag av varierende dybde, fra 0,50 - 0.90 meter. Under matjordlaget består jordsmonnet av morenemateriale; stein-, sand-, silt- og leirmateriale. Fargen på undergrunnen er gulbrun. Det er i dette jordlaget anleggsporene dukket opp som mørke flekker mot det gulbrune laget.

5. MÅLSETNING

Den primære målsetningen for undersøkelsen var å undersøke og kartlegge forhistoriske anleggsspor i det planlagte parkeringsarealet til nye Veldre kirke.

6. UNDERSØKELSENS FORLØP OG METODE

I det aktuelle arealet var det under forundersøkelsen blitt sjaktet 3 sjakter som tilsammen utgjorde omlag 40% av det totale undersøkelsesarealet (se vedlegg 6). Sjakt 1 var den østligste sjakta innen undersøkelsesområdet og utgjorde fra S-N omlag 25x15 m. Sjakt 2 var den midtre sjakta og utgjorde fra S-N omlag 4x50 m. Sjakt 3 var den vestligste sjakta og utgjorde fra S-N omlag 4x60 m.

Den deponerte jordmassen fra forundersøkelsen var plassert på undersøkelsesarealet ved siden av de 3 sjaktene. Denne jordmassen samt hele overflaten av undersøkelsesområdet ble søkt over med **metalldetektor** av Erik Kvilten fra Norges Metallsøkerforening. Den deponerte jordmassen fra forundersøkelsen ble så fjernet.

Vår oppgave gikk bl.a. ut på å fjerne matjordlaget fra resten av undersøkelsesområdet og fremrenske anleggssporene i undergrunnen (se vedlegg 5). Denne **flateavdekkingen** ble gjort **maskinelt**. Det ble brukt en gravemaskin med stålplate forran på grabben. Dette for å få rene, flate skjær. Én mann fulgte gravemaskinen.

Selve avdekkingen av matjorda ble gjort fra syd mot nord, først i området mellom sjakt 2 og 3 fra forundersøkelsen, deretter mellom sjakt 1 og 2. Pløyelaget ble fjernet i to omganger. Først ble et øvre lag på omlag 0,30 meter fjernet. Dette ble gjort for at Erik Kvilten skulle kunne gå over området på dette nivået med metalldetektor. Den dyrkede matjorda var som ventet omrotet og hadde liten vitenskapelig verdi. Gjenstandene som ble funnet i det ødelagte kulturlaget kunne dermed ikke knyttes til anleggssporene. Resten av matjorda ble så fjernet helt ned til den gulbrune undergrunnen. Erik Kvilten gikk over undergrunnen med metalldetektor. Matjorda som ble fjernet fra området, ble deponert ca. 20 meter unna feltet. Perry Rolfsen fra Oldsaksamlingen gikk over denne massen med

metalldetektor.

De 3 sjaktene fra forundersøkelsen måtte finrenses med maskingrabben. Sjaktene var langt ifra godt nok rensset opp og minst dobbelt så mange anleggspor dukket opp her etter den nye opprensingen. Spesielt gjaldt dette sjakt 1 og 3.

Anleggsporene og kulturlagene var synlige mot den gulbrune undergrunnen som mørke strukturer av ulike størrelser. Alle synlige anleggspor/kulturlag ble merket umiddelbart etter avdekking. Erfaringsmessig synes sporene best like etter at maskingrabben har fjernet overliggende masser. Anleggsporene ble nøye gått over med metallsøker.

Etter hvert som matjorda ble fjernet forstod vi fort at vi ville få problemer med tiden. Det dukket opp mengder med anleggspor over store deler av feltet. Til sammen registrerte vi 96 anleggspor. Disse bestod hovedsakelig av kokegroper, men også av stolpehull/mulige stolpehull samt et ildsted.

Feltets topografi tok en annen form etter at matjorda var fjernet. Den fikk form av to bølgedaler i retning syd mot nord. Ansamlingen av mulige stolpehull var å se på feltets høydedrag mellom bølgedalene. Feltet flatet så ut i øst, og det var her hovedtyngden av kokegropene var.

Lars Pilø kom innom torsdag ettermiddag den 8.oktober og hjalp oss med tolkning av stolpehull/mulige stolpehull. Sammen så vi etter strukturer som kunne høre sammen. Vi utvidet området i nordvest da vi så muligheten for at flere stolpehull ville kunne dukke opp her og gi oss sammenhørende strukturer(se vedlegg 6, 7). Men det dukket kún opp kokegroper som dermed var med på å avgrense mulig sammenhørende strukturer i vestlig retning. Resultatet ble at ingen hustomt ble avdekket. Jeg vil i denne sammenheng bemerke den begrensede tid vi hadde til undersøkelsen. Med mer tid ville vi bedre kunne undersøke de mulige

stolpehullene samt nøyere gå over høydedraget etter flere mulige stolpehull.

I begge bølgedalene i N og S støtte vi på kulturlag (se vedlegg 5, 6). I første omgang lot vi kulturlagene bli liggende. Etter en nærmere undersøkelse av kulturlaget mot nord, så vi at det lå anleggspor under kulturlaget. Vi fjernet dermed en del av kulturlaget i den nordlige bølgedalen (se vedlegg 6). Desverre fikk vi ikke tid til å fjerne hele dette laget, ei heller kulturlaget i den sørlige bølgedalen.

Undersøkelsen skulle i tillegg til flateavdekking, innebære en **arkeologisk utgravning** av de fremkomne anleggspor. Utgravning av anleggsporene har som hovedmål å bekrefte eller avkrefte den tolkning som på forhånd er gjort av anleggsporene.

Vi begynte med å snitte et utvalg av anleggsporene som vi følte var representative. Snittene ble gjort fra vest mot øst slik at lyset fra sør skulle falle på profilen. Massene fra de fleste snittede anleggsporene ble tørrsåldet. Til sammen ble 13 anleggspor plantegnet og snittet; 6 kokegroper og 7 mulig stolpehull (se vedlegg 12, 13).

Etter hvert som tiden gikk og flere og flere anleggspor dukket opp, mente vi av tidsmessige grunner at det var bedre å kún plantegne anleggsporene. På den måten ville vi få en oversikt over de ulike strukturformer. I tillegg til de 13 snittede ble ytterligere 25 anleggspor plantegnet.

En meter av feltets nordvestlige profil ble også rensset opp for fotografering og profiltegning (se vedlegg 13). Her ser man tydelig kulturlaget/bryggestenslaget.

Den siste dagen fredag 9.oktober, ble det gjort en **elektronisk oppmåling** av feltet. Anleggsporene fikk her

innmålt sine X- og Y kordinater samt m.o.h. (se vedlegg 9, 10). Dette ble gjort med hjelp fra Teknisk etat, Ringsaker kommune, ved B. I. Sletta.

7. ANLEGGSPOR

Etter å ha avdekket hele området var det fremkommet og merket av 96 anleggspor og 2 kulturlag. Hovedtyngden av anleggene var ansamlinger av ildskjøret stein. Disse ble tolket som **kokegroper**. Tilsammen talte vi opp 70 kokegroper. I tillegg fantes 21 anleggspor der flere av disse kan bli tolket som **mulige stolpehull**. En struktur som lå i området med mulige stolpehull, ble tolket som et **ildsted**. Et anleggspor inneholdt en **nedgravet sau**. De resterende 3 strukturer er beskrevet som **undefinerbare**.

I tillegg til anleggsporene og **kulturlagene** kom det også til syne spor etter **moderne pløying**.

7.1 Kokegroper

De fleste kokegropene var å finne på flaten i feltets østlige del, i området: X324898 - X324917 / Y9315 - Y9332 (se vedlegg 1, 4). Flaten ligger på 309.83 - 310.53 meter over havet.

Men også i det utvidete feltet i nordvest på høydedraget, lå kokegropene tett i tett, i området: X324917 - X324899 / Y9297 - Y9302 (se vedlegg 1, 3). Dette høydedraget ligger på 311.80 - 312.25 meter over havet.

Av de totalt 70 kokegropene som fremkom fikk vi snittet 6 av dem: S-27, S-28, S-29, S-30, S-70, S-92 (se vedlegg 12) Disse ble først rensset frem i plan, fotodokumentert og tegnet i skala 1:20 på et anleggskjema. Deretter ble strukturene snittet, fotografert og tegnet i skala 1:20. Plan- og profiltegning av den enkelte struktur ble tegnet inn på samme anleggskjema.

Der det var mulig ble det tatt ut prøver av trekull til C14-datering.

I tillegg plantegnet vi 16 kokegroper på anleggskjema, i skala 1:20 : S-37, S-39, S-44, S-45, S-48, S-49, S-50, S-85, S-88, S-89, S-90, S-91, S-93, S-94, S-95, S-96.

De resterende 38 kokegropene er ikke plantegnet, men de er tegnet inn i dagboken.

7.2 Stolpehull/mulige stolpehull

Hovedtygden av mulige stolpehull ligger på høydedraget i området X324894 - X324910 / Y9301 - Y9308 (se vedlegg 1, 3). Dette høydedraget ligger på 311.28 - 311.89 meter over havet.

Til sammen 22 anleggspor kan være mulige stolpehull. Men de kan også være naturlig avsatte, dvs. at de ikke er dannet ved menneskelige aktiviteter, eller de kan være resultat av nyere aktivitet. Kún ved å snitte disse vill det være mulig å kunne si noe mer bestemt. Desverre kom flesteparten av disse anleggsporene først frem i dagen lys, torsdag den 8.oktober. Flere av disse anleggsporene kom frem etter finrensing av sjakt 3 fra forundersøkelsen.

Av 22 mulige stolpehull fikk vi snittet 7 strukturer: S-19, S-20, S-21, S-22, S-23, S-24 og S-26 (se vedlegg 13) De ble først rensset frem i plan og tegnet i skala 1:20. Deretter ble strukturene snittet og tegnet i skala 1:20. Plan- og profiltegning av den enkelte struktur ble tegnet inn på samme anleggskjema.

Kún profilen fra snitt til S-20 ble fotodokumentert. Anleggsporene S-19, S-20, S-21, S-23 og S-24 var solide og flere inneholdt skoningsstein. De ble tolket som stolpehull.

Anleggsporene S-22 og S-26 var grunne og ble tolket som usikre stolpehull.

I tillegg plantegnet vi 5 anleggspor som muligens kan være stolpehull: S-25, S-32, S-35, S-36, S-43. Disse ble rensset og tegnet inn på anleggskjema i skala 1:20.

Andre anleggspor som mulig kan være stolpehull, er : S-1, S-3, S-12, S-14, S-15, S-16, S-18, S-31, S-33, S-34. Disse 10 anleggsporene er ikke plantegnet, men de er tegnet inn i dagboken.

Som nevnt tidligere så vi etter mulig sammenhørende anleggspor i plan, men fant ingen.

Det er her verdt å nevne at fyllmassen til de 3 snittede anleggsporene S-19, S-20 og S-23, er alle solide og inneholder skoningsstein. Fyllmassen til alle 3 er kompakt og har den samme mørke gråbrune fargen. Det er derfor en mulighet for at de er sammenhørende.

7.3 Ildsted

Anleggsporet S-17 er tolket som ildsted og ligger på høydedraget i området: X324906 / Y9305 (se vedlegg 1, 3). Høyden er her 311.72 meter over havet.

Svært mye kull, lite med skjørbrent stein i overflaten samt at anleggsporet ligger i området med mulige stolpehull, ligger til grunn for denne tolkningen. Anleggsporet er ikke snittet, men det er tegnet i plan i skala 1:20.

7.4 Nedgravet sau

I feltets nordøstlige del fant vi en nedgravet sau, i området X324916 / Y9329, pkt. S-73 (se vedlegg 14: foto nr.3). Det var bare skjelettet igjen. Mest sannsynlig er sauen av nyere alder. Men da selve nedgravningen var å se i den gulbrune undergrunnen og i samme lag som de andre anleggsporene, mente vi det var best å dokumentere sauen. Først rensset vi frem anleggsporet og tok foto. Deretter samlet vi en del beinrester for mulig senere analyse.

7.5 Udefinerbare anleggspor

I feltets sydlige del, i området X324873 - X324875 / Y9307 - Y9310, var det to udefinerbare anleggspor; S-41, S-42. S-42 målte 70x140 cm. i flaten og kan muligens bestå av to kokegroper som er 'smeltet' sammen. S-42 inneholdt noe kull.

S-41 målte 100x70. S-41 inneholdt ikke synlig kull i overflaten.

Yttligere et anleggspor går under begrepet udefinerbar; S-38, i området X324891 / Y9307. Anleggsporet har mål 20x30 cm. i flaten og inneholder mye kull.

Ingen av disse tre anleggsporene er snittet, men alle er tegnet i plan.

7.6 Kulturlag

I begge bølgedalene i syd og i nord var det et kulturlag (se vedlegg 1,2). Det nordlige laget lå i området: X324910 - X324929 / venstre profil - Y9331. Det sørlige laget ligger i området: X324869 - X324893 / venstre profil - Y93320. I begge kulturlagene var det mengder med knyttnevestor stein. Kulturlagene ble tolket som bryggestenslag.

7.7 Moderne pløyespor

På høydedraget midt i feltet, i området: X324903 - X324905 / Y9306 - Y9313, var det spor etter moderne pløying (se vedlegg 6). Sporene kunne sees som gråbrune striper mot den gulbrune undergrunnen. Stripene var ca. 15 cm. brede. Det stakk strå/gressrøtter opp av sporene. Det ble også funnet en glasért keramikkbit i et av sporene (se vedlegg 14: foto nr.2). Dette ligger til grunn for tolkningen. Høydedraget ligger ca. 0.50 meter under markoverflaten.

8 FUNN

8.1 Funn knyttet til anleggspor

De eneste funn som kan knyttes til anleggsporene/
bryggestenslagene er funn av (se vedlegg 14: foto nr.1):

- **slaggklump** funnet i overflaten til S-13
- **brent bein** funnet i overflaten til S-13
- **mulig metallnagle** funnet i tilknytning til S.32
v.hj.a. metallsøker. Naglen lå ikke i selve S-32 men
rett ved siden av i den gulbrune undergrunnen.
- **metallklump** funnet i N-bryggestenslaget i området
X324913 - X324914 / Y93146 - Y9317.
- **glasert keramikkbit** funnet i moderne pløyespor.

8.2 Løsfunn

Nesten alle funn som ble gjort med metalledetektor ble funnet i matjorda enten på selve undersøkelsesområdet eller i deponeringsmassene og blir derfor definert som **løsfunn** (se vedlegg 14: foto nr.2; vedlegg 17: Funnliste). Ut fra hva jeg kan se er disse funn hovedsakelig av historisk art.

9. PRØVER

9.1 Kullprøver

Følgende 7 kullprøver er valgt til C14-datering:

- anleggspor S-27 kokegrop, fra profil v/dybde 6 cm.
- anleggspor S-28 kokegrop, fra profil v/dybde 30 cm.
- anleggspor S-39 kokegrop, fra plan v/dybde 2 cm.
- anleggspor S-46 kokegrop, fra plan v/dybde 2 cm.
- anleggspor S-70 kokegrop, fra profil v/dybde 12 cm.
- anleggspor S-92 kokegrop, fra profil v/dybde 12 cm.
- anleggspor S-95 kokegrop, fra plan v/dybde 2 cm.

Kullprøver er også tatt fra:

- anleggspor S-13 kokegrop, fra plan v/dybde 2 cm.
- anleggspor S-28 kokegrop, fra profil v/dybde 15 cm.
- anleggspor S-29 kokegrop, fra profil v/dybde 9 cm.
- anleggspor S-49 kokegrop, fra plan v/dybde 2 cm.
- anleggspor S-74 kokegrop, fra plan v/dybde 2 cm.

9.2 Prøver til treartsbestemmelse

De samme 7 kullprøver som er valgt ut til C14-datering, ble tatt ut til treartsbestemmelse. Det er viktig å bestemme trearten på kullprøvene. Ulike trearter har ulik egenalder og er dermed ikke like velegnede for datering. Lav egenalder gir større sikkerhet ved C14-datering. Resultat fra analysen utført av Helge Irgens Høeg kan sees i vedlegg 15. I følge Høeg har alle treartene som er fremkommet av analysen, lav egenalder og er dermed velegnede til å bruke til datering.

9.3 Jordprøver

jordprøver er tatt fra:

- anleggspor S-20 stolpehull, fra profil
- anleggspor S-27 kokegrop, fra profil
- anleggspor S-28 kokegrop, fra profil
- anleggspor S-29 kokegrop, fra profil
- anleggspor S-92 kokegrop, fra profil
- profilveggen i NordVest S-97, prøve I fra lag 3/
kulturlaget i profiltegning (se vedlegg 11)
- profilveggen i NordVest S-97, prøve II fra lag 3/
kulturlaget i profiltegning (se vedlegg 11)

10. VURDERING AV UTGRAVNINGSRISULTATENE/ KONKLUSJON

Det ble tilsammen registrert 96 anleggspor. Av disse ble 70 anleggspor tolket som **kokegroper**. Selv om kún 6 av dem ble arkeologisk utgravet kan man med temmelig sikkerhet tolke de resterende 64 som kokegroper. Alle var runde og solide i plan med mye skjørbrendt stein og flere hadde rødbrun varmepåvirked sandring ytterst. Man så tydelig kull i fyllmassen.

Det var vanskeligere å bestemme karakteren på de 22 anleggsporene som ble tolket som **mulige stolpehull**, alene ut fra overflaten uten å ha gravet dem ut arkeologisk. Til sammen 7 av disse anleggsporene, ble snittet. 5 ble tolket som stolpehull mens 2 ble ansett som mindre sannsynlige stolpehull.

Stolpehullene/ de mulige stolpehullene er alle samlet på et høydedrag. Med tanke på gunstig plassering av hus er den topografiske plassering av de mulige stolpehullene av interesse. Vi undersøkte høydedraget etter sammenhørende anleggspor, men fant ingen. Jeg vil her bemerke den begrensede tid vi hadde til undersøkelsen.

På det samme høydedraget ble et anleggspor tolket som **ildsted**. Ildstedet kan knyttes til stolpehullene/de mulige stolpehullene.

Kokegropene, stolpehullene/de mulige stolpehullene og ildstedet er ifølge Lars Pilø, mest trolig fra romersk jernalder og folkevandringstid - mao. fra eldre jernalder.

Både i nord og i syd for høydedraget med stolpehullene/de mulige stolpehull, dukket det opp **bryggestenslag**. Hensikten med disse kulturlagene kan ha vært å drenere våt/fuktig undergrunn eller å heve og dermed planere ut markoverflaten.

Bryggestenslagene ble tolket som yngre enn kokegropene og de mulige stolpehullene da dette laget lå over flere anleggspor. I følge Lars Pilø er bryggestenslagene mest trolig fra yngre jernalder - middelalder. Hadde brostenslagene blitt fjernet, ville det mest sannsynlig ha dukket opp flere anleggspor.

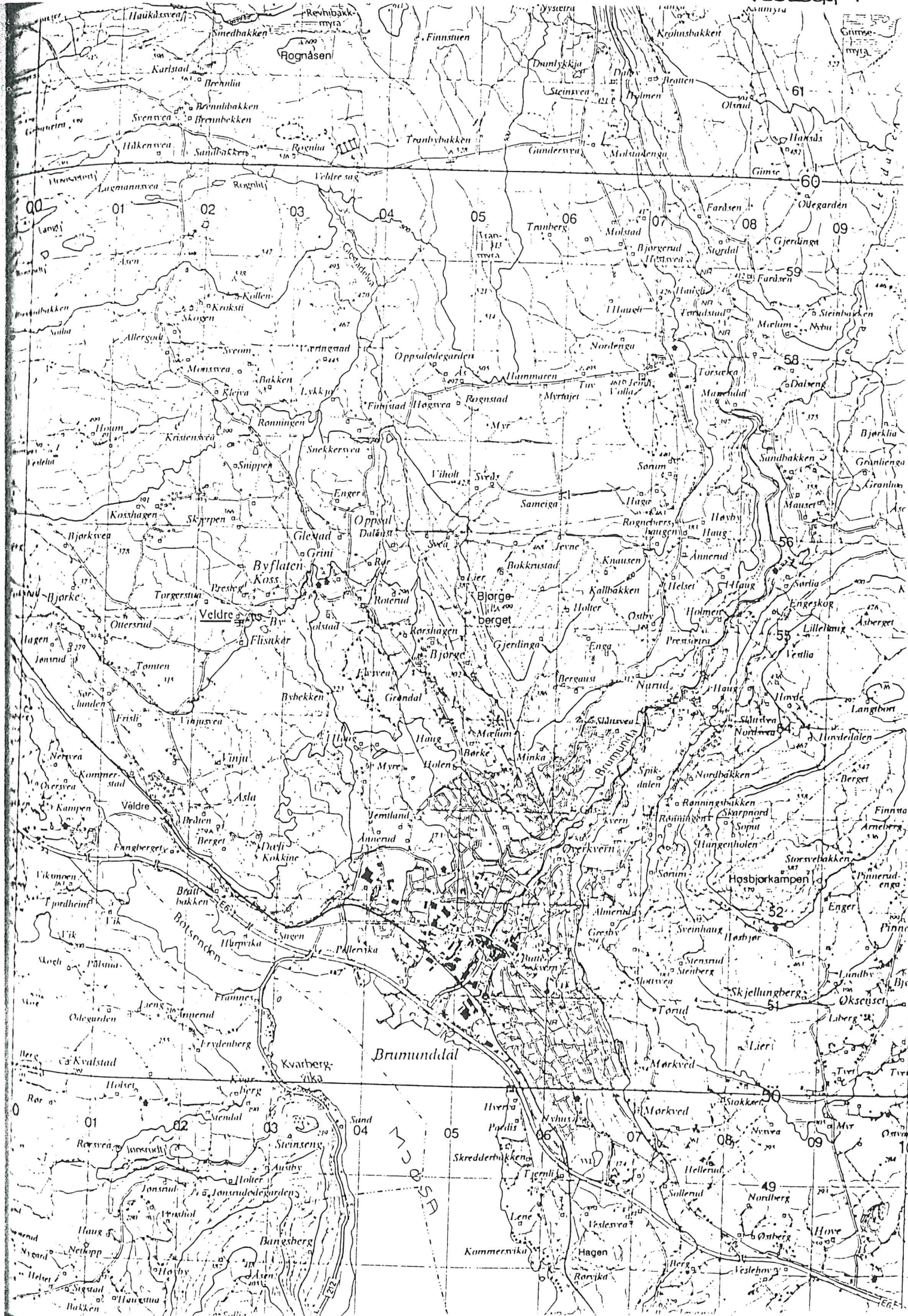
Det ble gjort lite **funn** av arkeologisk interesse på feltet. Funnene var hovedsakelig av historisk art. De fleste funn som ble gjort, kom frem ved bruk av metalldetektor. Gjenstandene ble enten funnet i deponeringsmassene eller i den dyrkede matjorda på feltet. Matjorda var omrotet. Gjenstandene som ble funnet her eller i deponeringsmassen og som mulig kan være av interesse, kan dermed ikke knyttes til anleggssporene.

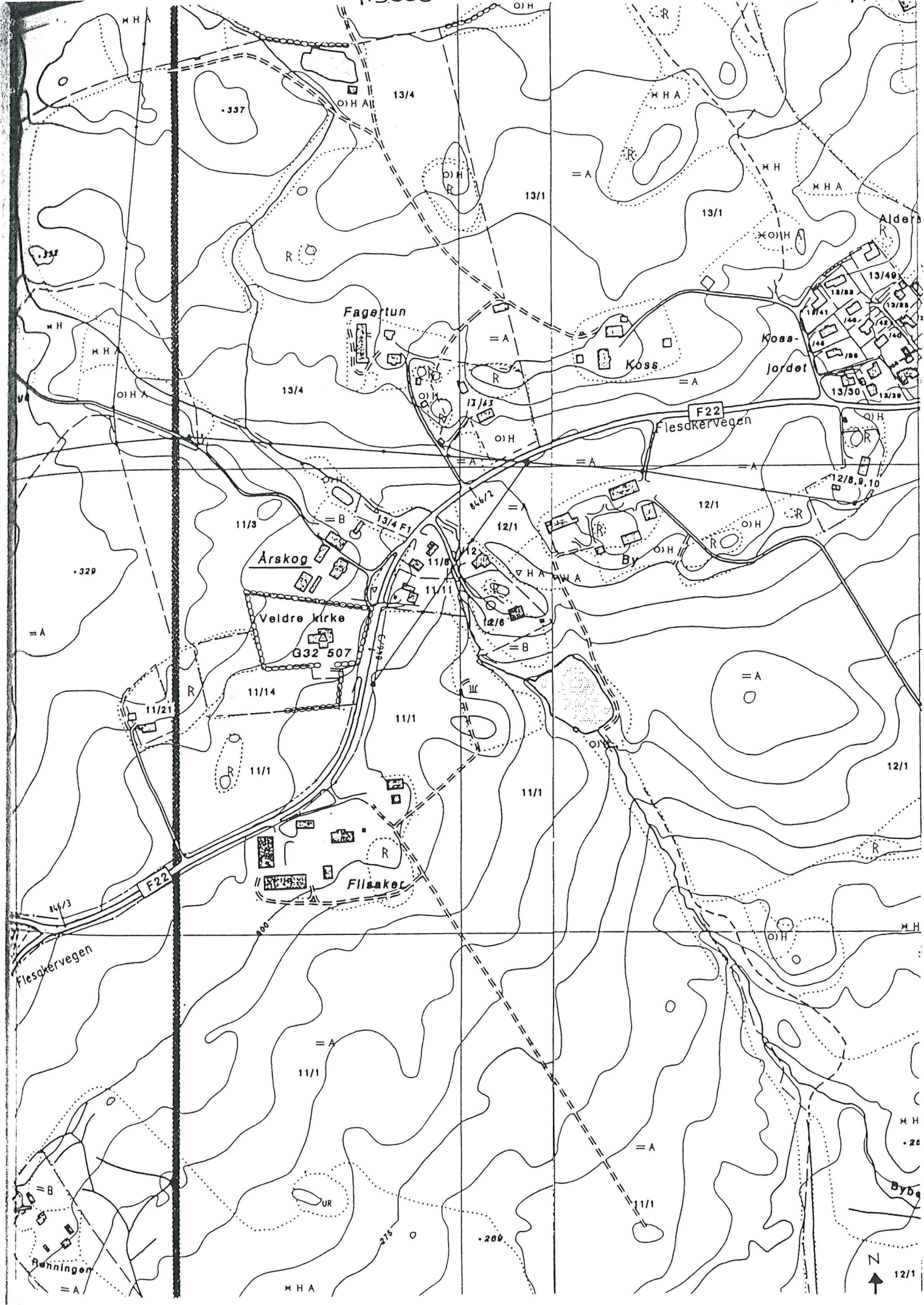
Jeg vil til slutt bemerke den begrensede tid vi hadde i felt. I denne forbindelse vil jeg også rette en kommentar til selve forundersøkelsen. Etter en grundigere opprensning av de 3 sjaktene som ble tatt i forundersøkelsen, dukket det opp flere nye anleggspor. I stedet for til sammen 13 anleggspor som det først ble registrert i disse sjaktene, kom antallet opp i minst det dobbelte. Hadde forundersøkelsen blitt gjort grundigere ville man vært mer forberedt på hva som var i vente. Man ville bedre sett behovet for flere dagsverk til feltarbeide. Undersøkelsen kunne dermed ha blitt gjort mer tilfredstillende.

Janne Kroll

11. VEDLEGG

- Vedlegg 1 : Kart over området i målestokk 1:50.000
Vedlegg 2 : Kart over området i målestokk 1:5.000
Vedlegg 3 : Kart over området i målestokk 1:2.000
Vedlegg 4 : Situasjonsplan over nye Veldre kirke med
parkeringsplass i målestokk 1:500
Vedlegg 5, : Plantegning med innmålte punkter i
6 og 9 målestokk 1:200
Vedlegg 7 : Utsnitt av plantegning med innmålte
og 8 punkter i målestokk 1: 100
Vedlegg 10 : Koordinater samt høyde over havet, til
innmålte punkter
Vedlegg 11 : Profiltegning av nordvestre profil i
målestokk 1:10
Vedlegg 12 : Profiltegninger av kokegroper i
målestokk 1:20
Vedlegg 13 : Profiltegninger av stolpehull i
målestokk 1:20
Vedlegg 14 :- foto 1 : funn knyttet til strukturer
- foto 2 : løsfunn
- foto 3 : nedgravet sau
Vedlegg 15 : Trekullbestemmelser av H. I. Høeg
Vedlegg 16 : Liste over anleggspor
Vedlegg 17 : Funnliste
Vedlegg 18 : Fotoliste sort/hvitt bilder
Vedlegg 19 : Sort/hvitt bilder
Vedlegg 20 : Fotoliste fargebilder
Vedlegg 21 : Fargebilder

Årskog

GAMLE
VELDRE
KIRKE → G32-507

Flisaker

Kartutsnitt
DATO: 20/10/98
MÅLESTOKK 1:2000
TEKNISK ETAT, RINGSAKER KOMMUNE

Y=9200

Y=9400

11/3

13/4/1

19

11/11

11/15

23

11/14

11/21

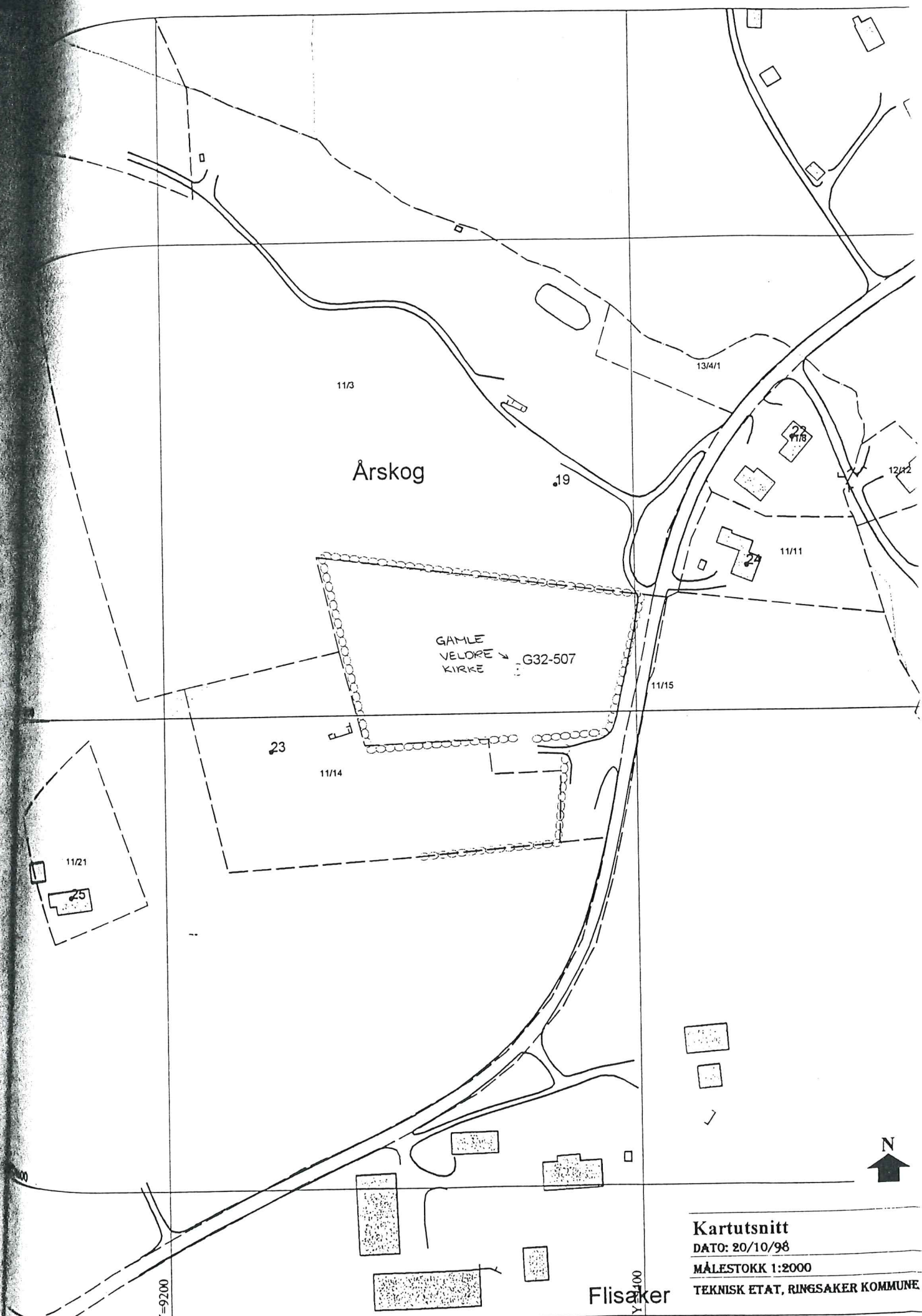
25

12/4/2

23

24

27

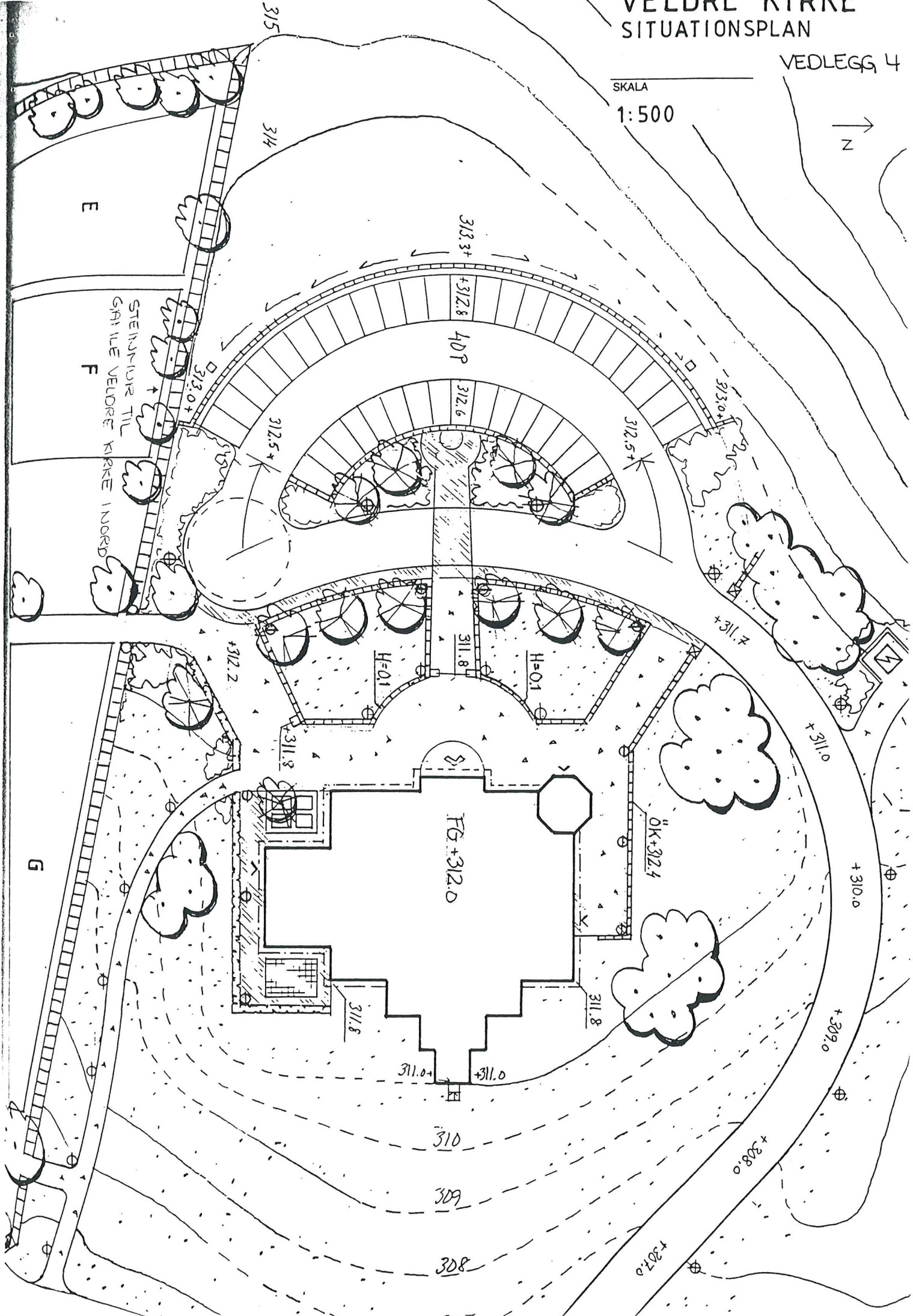

VELURU KIRKE SITUATIONSPLAN

VEDLEGG 4

SKALA

1:500

PLANTEGNING MED INNMÅLTE PUNKTER

X324930

X324920

X324910

X324900

X324890

X324880

X324870

BRYGGESTENSLAG

BRYGGESTENSLAG

- ☼ KOKEGROP . TEGNET INN PÅ ANLEGGSSKJEMA
- ☼ KOKEGROP . IKKE TEGNET INN. FRA DAGBOKA
- MULIG STOLPEHULL . TEGNET INN
- MULIG STOLPEHULL . IKKE TEGNET INN FRA DAGBOKA
- ILOSTED . TEGNET INN

STENMUR TIL GAMLE VEGVEI KIRKEGÅRD I NORD

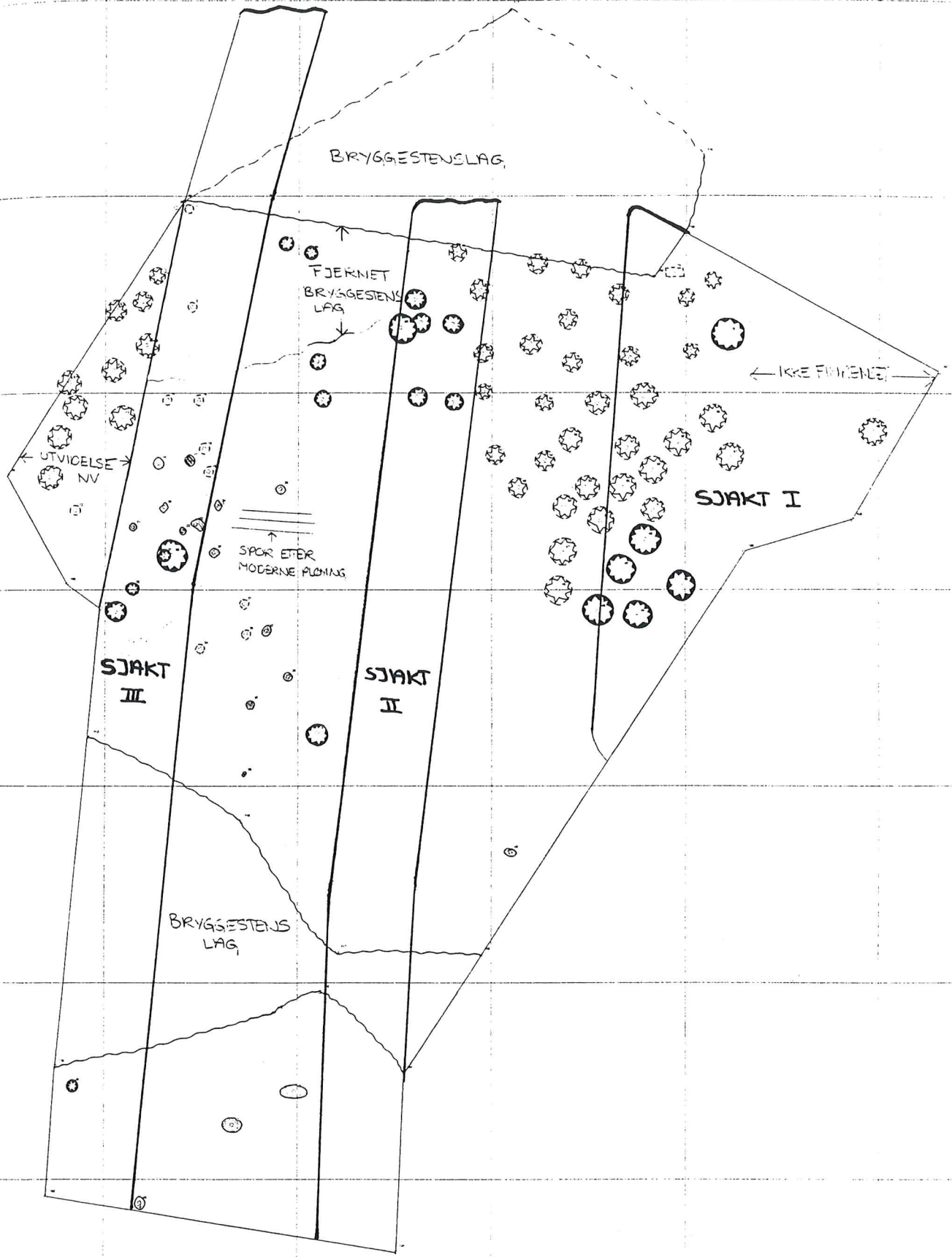
Y9300

Y9300

Y9300

Y9300

Y9300

334920

VEULEGG T

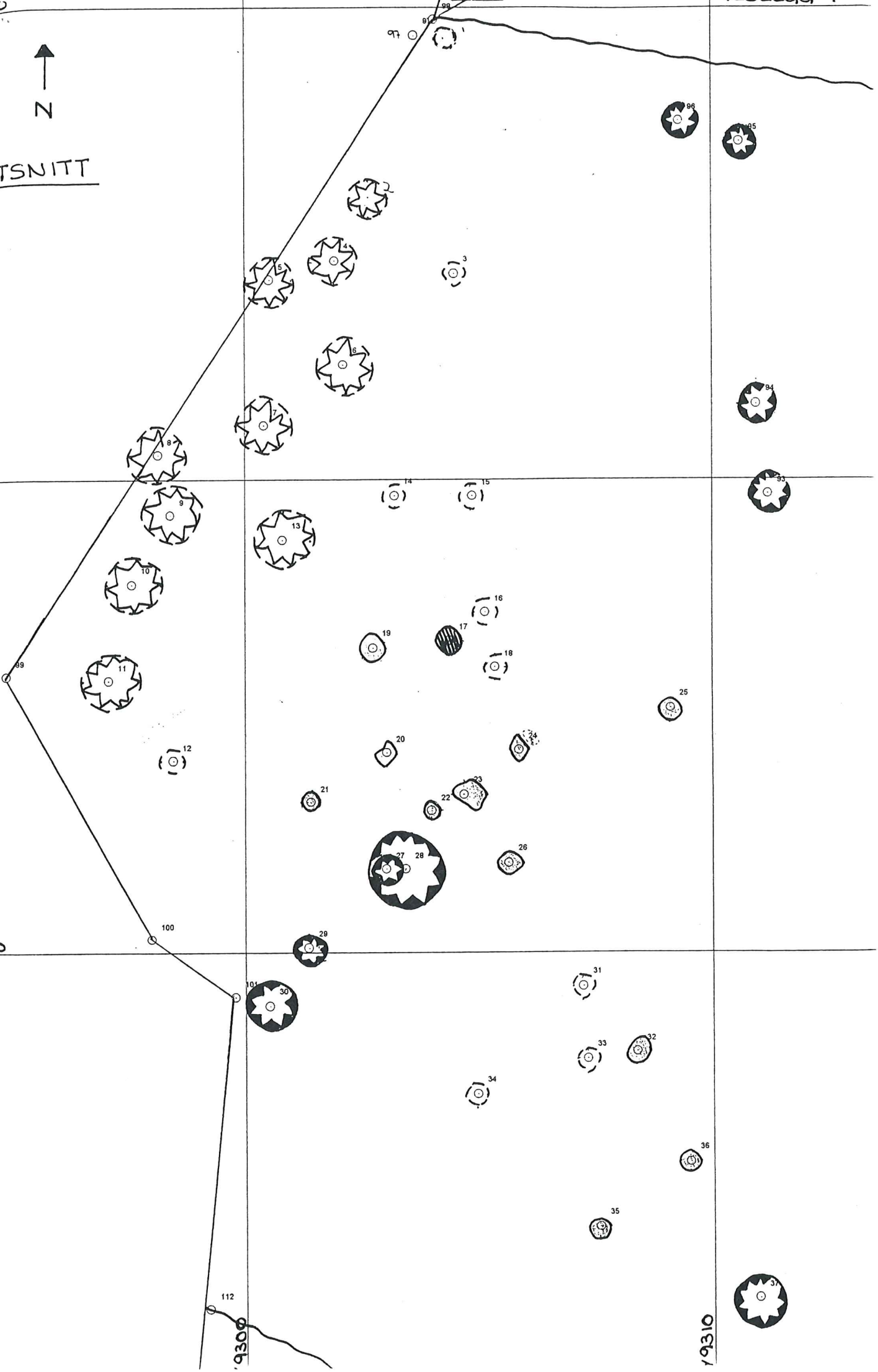
UTSNITT

334910

334900

9300

19310

BRYGGESTENSLAG

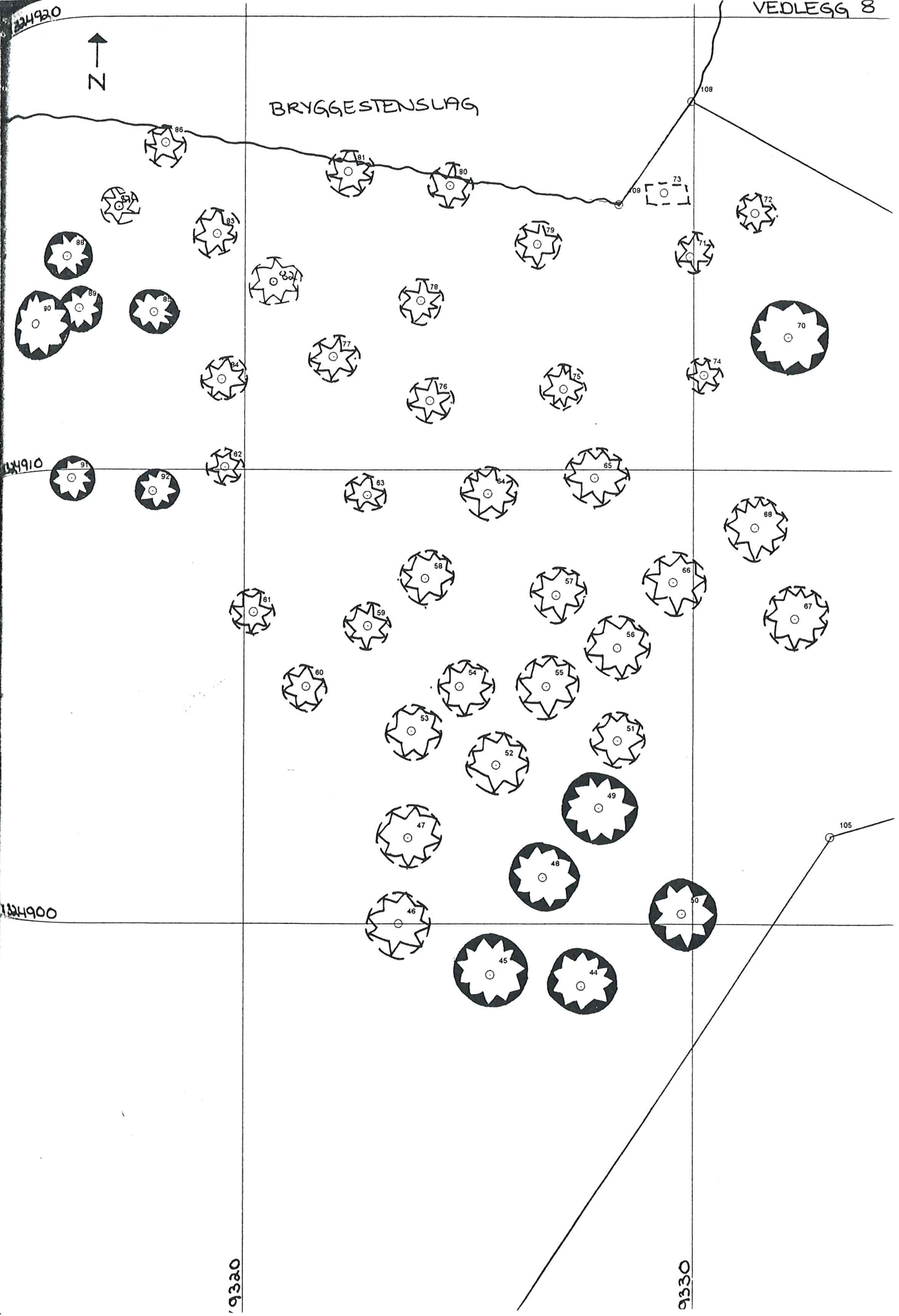
24930

24910

24900

9320

9330

PUNKTENE 1-96 ER S-nr.

(- " - 97-111 ≠ - " -)

X 324930

X 324920

X 324910

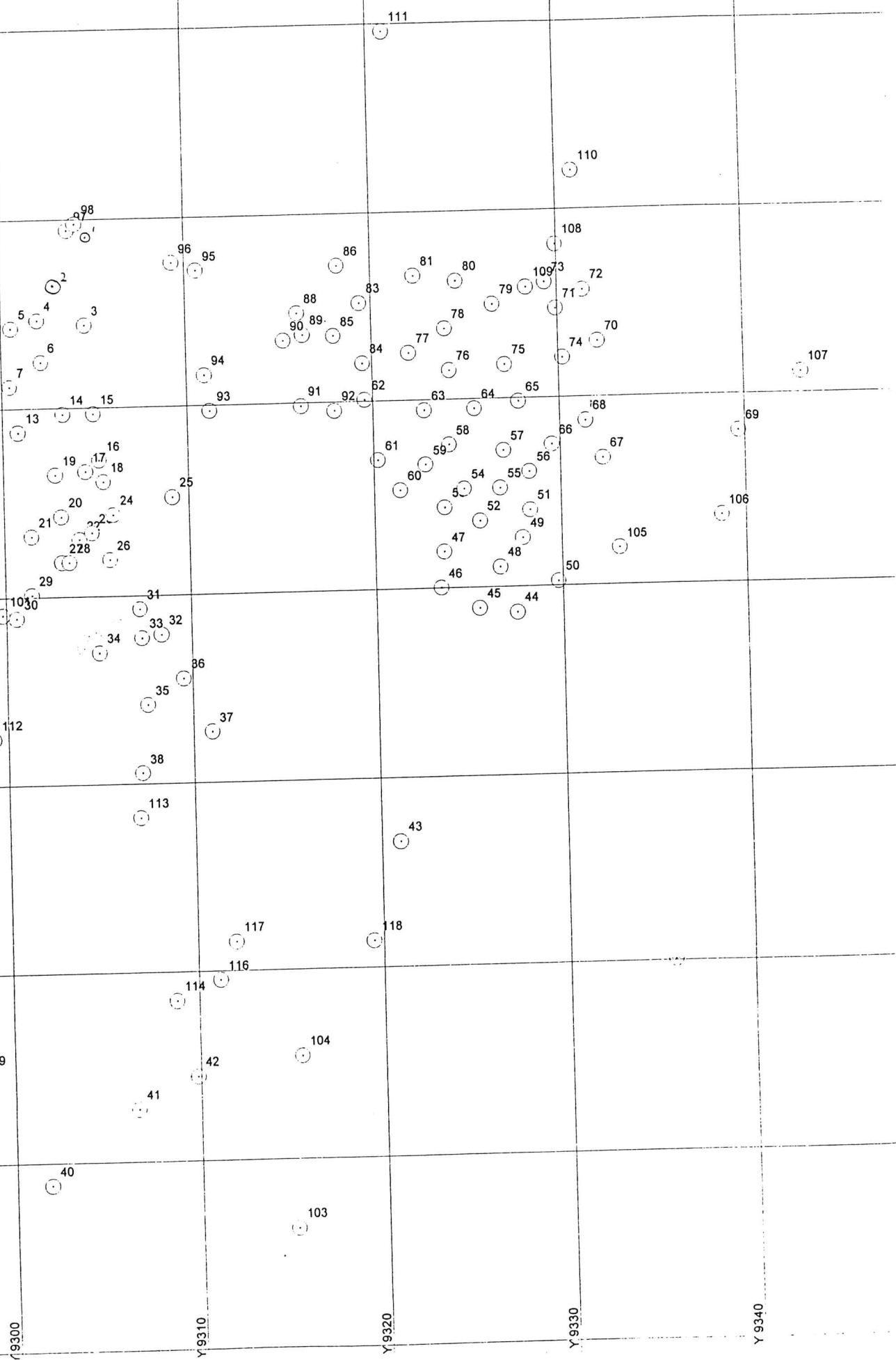
X 324900

X 324890

X 324880

X 324870

X 324860

Dato: 23-10-1998

Side 1

Oppdrag : ARKEOLOG

V/G-Land 10

Koordinater - alle punkter sortert

Punkt	X	Y	H	Kode
1	324880.06	9335.67	313.98	
2	324651.93	9356.71	303.05	
3	324914.38	9304.48	311.48	
4	324914.67	9301.94	311.90	
5	324914.25	9300.54	312.08	
6	324912.45	9302.11	311.80	
7	324911.16	9300.42	312.05	
8	324910.53	9298.15	312.25	
9	324909.25	9298.41	312.16	
10	324907.79	9297.57	312.11	
11	324905.74	9297.08	312.19	
12	324904.06	9298.47	312.01	
13	324908.73	9300.82	311.91	
14	324909.66	9303.21	311.69	
15	324909.65	9304.86	311.61	
16	324907.17	9305.14	311.62	
17	324906.59	9304.38	311.72	
18	324906.03	9305.34	311.62	
19	324906.44	9302.75	311.82	
20	324904.21	9303.04	311.78	
21	324903.18	9301.42	311.89	
22	324902.99	9304.00	311.72	
23	324903.36	9304.68	311.68	
24	324904.28	9305.85	311.62	
25	324905.17	9309.10	311.39	
26	324901.91	9305.63	311.59	
27	324901.78	9303.03	311.69	
28	324901.78	9303.44	311.67	
29	324900.11	9301.37	311.72	
30	324898.88	9300.53	311.72	
31	324899.29	9307.21	311.43	
32	324897.91	9308.36	311.38	
33	324897.76	9307.30	311.38	
34	324897.02	9304.96	311.30	
35	324894.20	9307.56	311.05	
36	324895.58	9309.50	311.28	
37	324892.67	9310.98	311.15	
38	324890.55	9307.21	310.91	
39	324874.79	9298.33	311.73	
40	324868.82	9301.84	312.21	
41	324872.78	9306.62	311.69	
42	324874.47	9309.83	311.36	
43	324886.62	9320.98	310.63	

44	324898.63	9327.52	309.92
45	324898.89	9325.50	309.92

Dato: 23-10-1998

Side 4

Oppdrag : ARKEOLOG

V/G-Land 10

Koordinater - alle punkter sortert

Punkt	X	Y	H	Kode
46	324899.99	9323.45	310.10	
47	324901.89	9323.66	310.11	
48	324901.04	9326.66	309.91	
49	324902.56	9327.91	309.98	
50	324900.22	9329.76	310.01	
51	324904.03	9328.32	309.93	
52	324903.50	9325.62	309.86	
53	324904.24	9323.73	310.06	
54	324905.23	9324.80	309.91	
55	324905.23	9326.73	309.86	
56	324906.07	9328.32	309.91	
57	324907.23	9326.95	309.88	
58	324907.58	9324.03	309.97	
59	324906.55	9322.74	310.03	
60	324905.22	9321.38	310.20	
61	324906.84	9320.22	310.23	
62	324910.06	9319.56	310.23	
63	324909.44	9322.72	309.90	
64	324909.47	9325.42	309.84	
65	324909.80	9327.81	309.83	
66	324907.49	9329.56	309.88	
67	324906.71	9332.28	310.00	
68	324908.72	9331.39	309.86	
69	324908.03	9339.67	310.03	
70	324912.93	9332.12	310.00	
71	324914.73	9329.91	310.02	
72	324915.70	9331.38	310.16	
73	324916.14	9329.34	310.10	
74	324912.11	9330.24	309.87	
75	324911.77	9327.11	309.90	
76	324911.54	9324.11	309.86	
77	324912.50	9321.96	309.98	
78	324913.75	9323.90	309.92	
79	324915.01	9326.51	310.07	
80	324916.29	9324.55	310.19	
81	324916.60	9322.28	310.18	
83	324915.22	9319.37	310.15	
84	324912.01	9319.49	310.19	
85	324913.49	9317.96	310.28	
86	324917.22	9318.21	310.36	
88	324914.75	9316.01	310.49	
89	324913.61	9316.29	310.45	

90	324913.33	9315.25	310.53
91	324909.81	9316.13	310.52
92	324909.54	9317.94	310.35

Dato: 23-10-1998

Side 3

Oppdrag : ARKEOLOG

V/G-Land 10

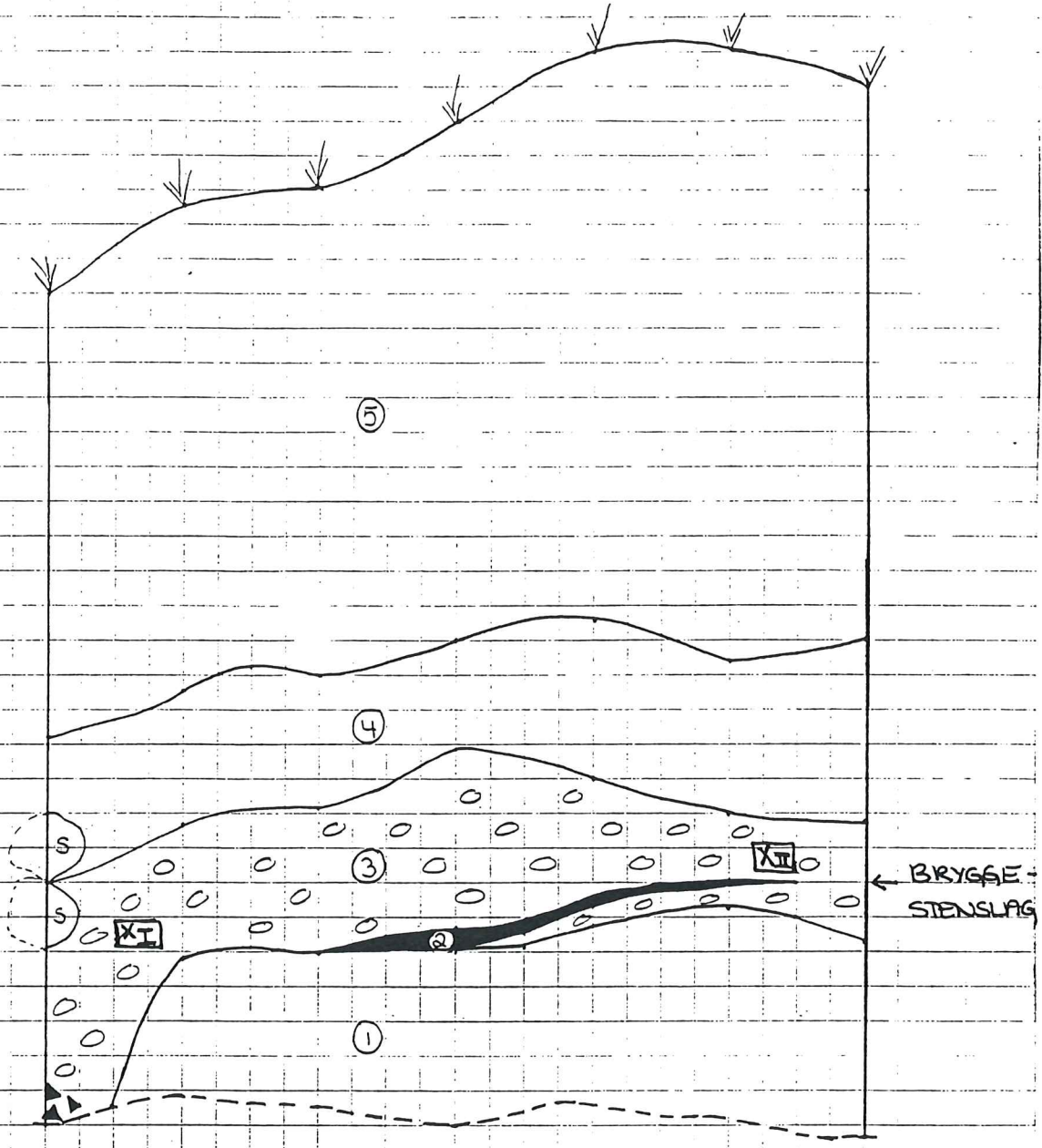
Koordinater - alle punkter sortert

Punkt	X	Y	H	Kode
93	324909.68	9311.20	310.97	
94	324911.61	9310.95	310.94	
95	324917.14	9310.60	310.95	
96	324917.58	9309.30	311.09	
97	324919.41	9303.64	311.78	
98	324919.75	9304.06	311.81	
99	324905.83	9294.89	312.43	
100	324900.27	9298.00	311.95	
101	324899.06	9299.79	311.84	
102	324869.12	9297.01	312.46	
103	324866.32	9315.09	312.57	
104	324875.44	9315.47	311.48	
105	324901.93	9333.08	310.17	
106	324903.55	9338.66	310.34	
107	324911.10	9343.06	310.25	
108	324918.12	9329.95	310.29	
109	324915.88	9328.33	310.17	
110	324922.04	9330.89	310.68	
111	324929.60	9320.88	312.11	
112	324892.47	9299.23	311.46	
113	324888.20	9307.06	310.85	
114	324878.47	9308.79	311.00	
115	324875.74	9297.47	311.79	
116	324879.52	9311.16	310.94	
117	324881.54	9312.04	310.81	
118	324881.42	9319.46	310.84	

NV - PROFIL

PROFILTEGNING 1:10

P.kt 97 på tegnfig.

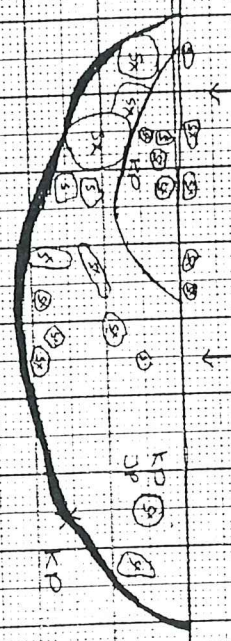
∇ = torv/gress ▲ = küll (S) = stein

[XI] = jordprøve I [XII] = jordprøve II

- ① = Undergrunn : gul-orangebrun siltjord med endel småstein og grös
- ② = Lag av mer konsentrert küll
- ③ = Mørkebrünt lag av sandholdig jord med mye küll og (skjørbrønt) stein som er knyttnevestore
- ④ = Gråbrünt lag av leirholdig jord ; inneholder endel grös
- ⑤ = Matjorda

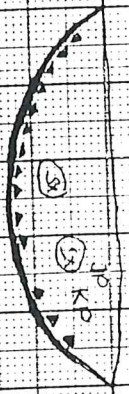
PROFILTEGNING AV KOKEGROP

S-27

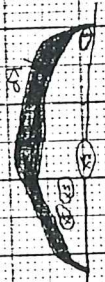

S-28

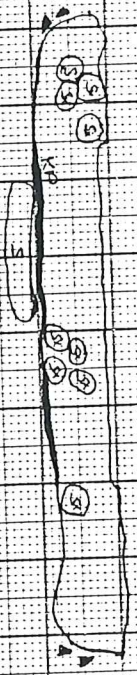
S-30

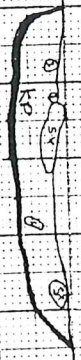
S-29

S-70

S-92

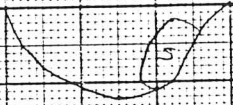
MÅLSTOK 1:20

- ⊗ : brennstein
- ⊙ : steln
- : kullaga
- ▲ : sprødt kull
- KP : kullpave
- JP : jordpave

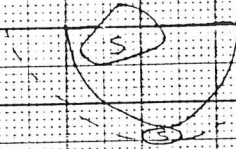
PROFILTEGNING AV STOLPEHULL

MÅLESTOKK 1:20

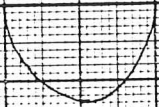
S-19

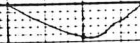
S-20

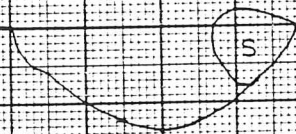
S-21

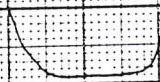
S-22

S-23

S-24

S-26

FOTO

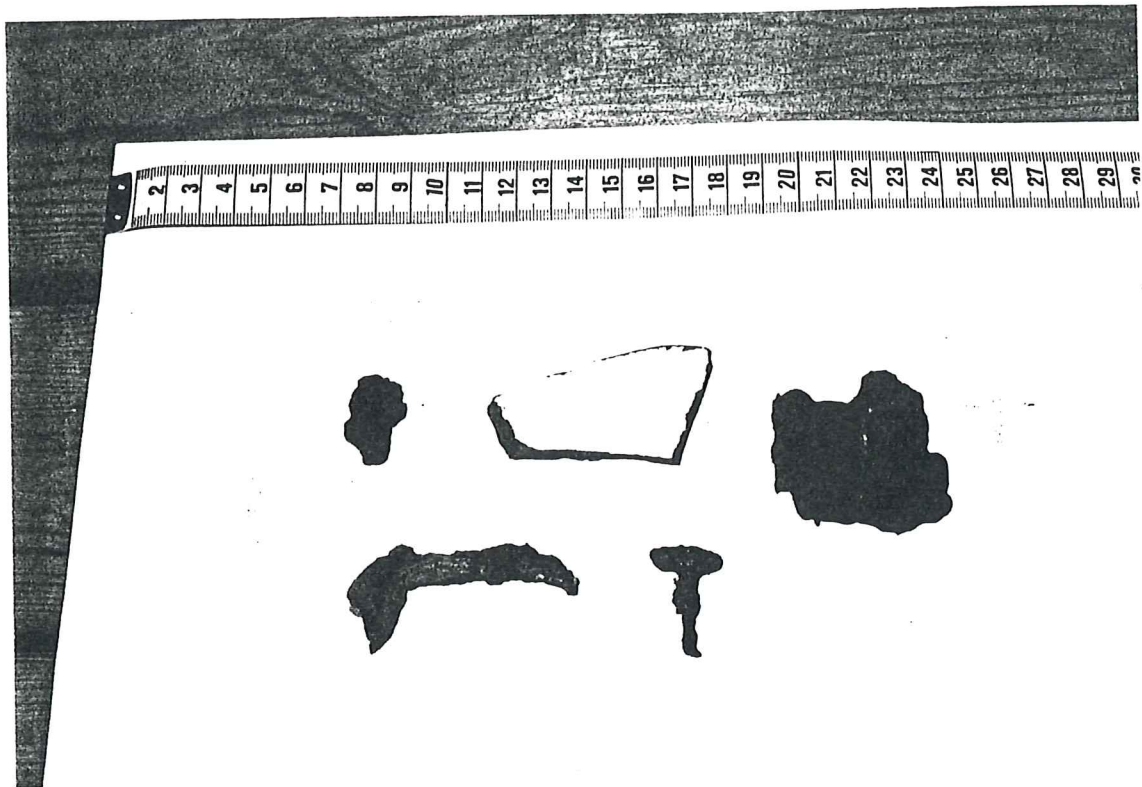

FOTO 1 : FUNN KNYTTET TIL ANLEGGSPOR. (DETTE GJELDER IKKE ^{MULIG} KNIVBLADET.)
 NEDERST TIL VENSTRE

FOTO 2 : LØSFUNN

↑ KNIVBLAD ER OGSÅ LØSFUNN : FOTO 1
 MULIG

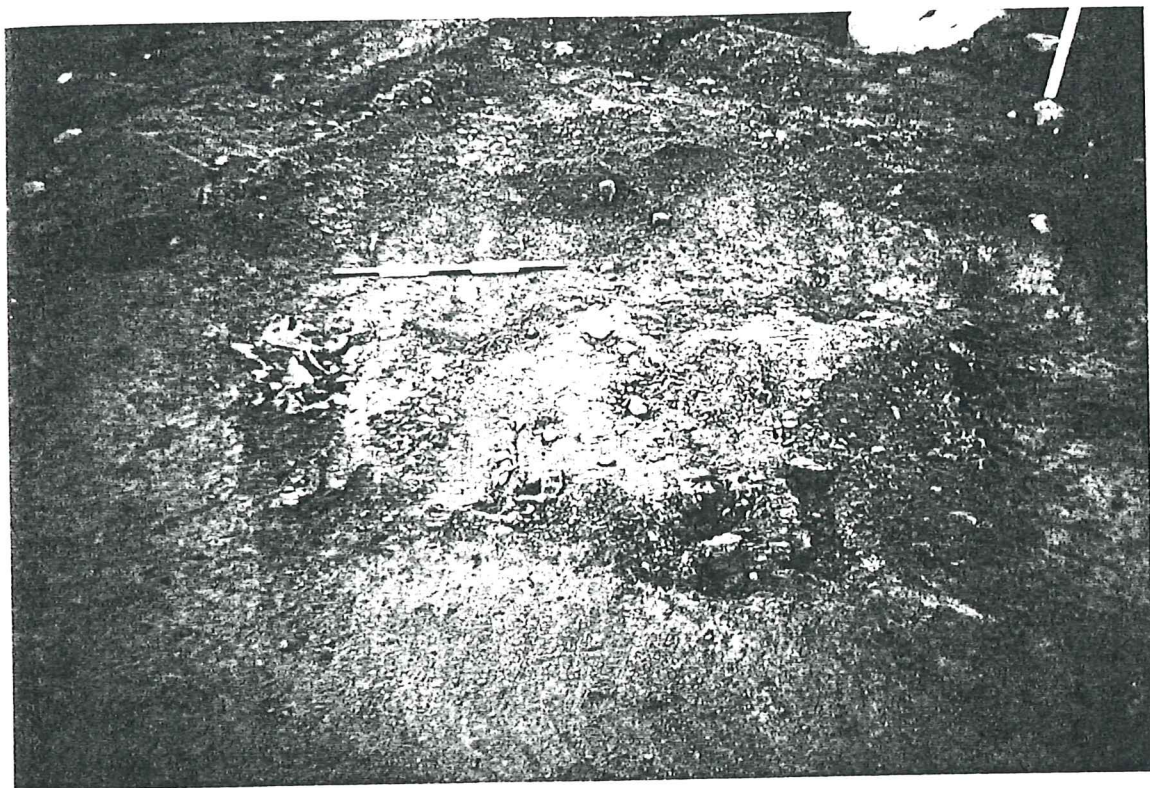

FOTO 3 : NEDGRAVET SAU

Høeg - Pollen, 876 842 262,
Helge Irgens Høeg,
Skogbrynet 21 F,
0283 OSLO

VEDLEGG 15

Oslo, 2/11-98.

Til Janne Kroll.

Analyse av 7 kullprøve fra Årskog 11/3, Ringsaker komm., Hedmark.

Kullprøve S-27.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var Betula (bjerk).

Kullprøve S-28.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var Betula (bjerk).

Kullprøve S-39.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 33 Salix (selje, vier) og 7 Sorbus/Prunus (rogn/hegg).

Kullprøve S-46.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Salix (selje, vier).

Kullprøve S-70.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Salix (selje, vier).

Kullprøve S-92.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 16 Salix (selje, vier), 1 Betula (bjerk) og 23 Sorbus/Prunus (rogn/hegg).

Kullprøve S-95.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var Betula (bjerk).

Helge Irgens Høeg.

LISTE OVER ANLEGGSPOR

vedlegg 16, 1:7

Strukturnr.	Type	Beskrivelse
S-1	mulig stolpehull	Ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-2	kokegrop	Rund, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-3	mulig stolpehull	Ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-4 til S-11	kokegroper	Runde, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-12	mulig stolpehull	Ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-13	kokegrop	Rund, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-14	mulig stolpehull	Ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-15	mulig stolpehull	Ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-16	mulig stolpehull	Ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-18	mulig stolpehull	Ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-19	Stolpehull	Rund, 60x60 cm, gråbrun fyllmasse, skoningsstein, snittet og dokumentert.
S-20	Stolpehull	Rund, 46x52 cm, gråbrun fyllmasse, skoningsstein, snittet og dokumentert.

S-21	Stolpehull	Rund, 40x40 cm, gråbrun fyllmasse, snittet og dokumentert.
S-22	Usikkert stolpehull	Rund, 38x40 cm, gråbrun fyllmasse, snittet og dokumentert.
S-23	Stolpehull	Rektangulær-rund, 74x60 cm, gråbrun fyllmasse, skoningsstein, snittet og dokumentert.
S-24	Stolpehull	Oval-rund, 41x57 cm, gråbrun fyllmasse, oppdratt skoningsstein, snittet og dokumentert.
S-25	Mulig stolpehull	Rund, 50x50 cm, gråbrun jordfarge i plan, ikke snittet, tegnet i plan.
S-26	Usikkert stolpehull	Rund, 53x46 cm, gråbrun fyllmasse, snittet og dokumentert.
S-27	Kokegrop	Rund, 66x66 cm, sortbrun fyllmasse, kull, mye skjørbrendt stein, snittet og dokumentert.
S-28	Kokegrop	Rund, 160x160 cm, mørkbrun fyllmasse, kull, mye skjørbrendt stein, snittet og dokumentert.
S-29	Kokegrop	Rund, 65x64 cm, sortbrun fyllmasse, kull, mye skjørbrendt stein, snittet og dokumentert.
S-30	Kokegrop	Rund, 100x103 cm, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, snittet og dokumentert.

S-42	Udefinert	Oval, 140x70 cm, har noe kull i seg, kan være 2 kokegr. som er 'smeltet' sammen, tegnet i plan.
S-43	Mulig stolpehull	Oval, 60x48 cm, gråbrun jordfarge i plan, ikke snittet, tegnet i plan.
S-44	Kokegrop	Rund, 150x140 cm, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke snittet, tegnet i plan.
S-45	Kokegrop	Rund, 160x160 cm, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke snittet, tegnet i plan.
S-46	kokegrop	Rund, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-47	kokegrop	Rund, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-48	Kokegrop	Rund, 150x150 cm, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke snittet, tegnet i plan.
S-49	Kokegrop	Rund, 160x150 cm, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke snittet, tegnet i plan.

S-50	Kokegrop	Rund, 150x155 cm, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke snittet, tegnet i plan.
S-51 til S-69	kokegroper	Runde, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-70	Kokegrop	Rund, 172x165 cm, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, snittet og dokumentert.
S-71	kokegrop	Rund, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-72	kokegrop	Rund, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-73	nedgravd sau	fotografert.
S-74 til S-84	kokegroper	Runde, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-85	Kokegrop	Rund, 105x95 cm, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke snittet, tegnert i plan.
S-86	kokegrop	Rund, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.

S-87	kokegrop	Rund, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke dokumentert, er tegnet inn i dagboka.
S-88	Kokegrop	Rund, 105x105 cm, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke snittet, tegnet i plan.
S-89	Kokegrop	Rund, 100x? cm, går inn i S-90, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke snittet, tegnet i plan.
S-90	Kokegrop	Rund, 140x150 cm, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke snittet, tegnet i plan.
S-91	Kokegrop	Rund, 100x98 cm, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke snittet, tegnet i plan
S-92	Kokegrop	Rund, 95x90 cm, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, snittet og dokumentert.
S-93	Kokegrop	Rund, 82x84 cm, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke snittet, tegnet i plan

S-94	Kokegrop	Rund, 86x86 cm, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke snittet, tegnet i plan
S-95	Kokegrop	Rund, 70x70 cm, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke snittet, tegnet i plan
S-96	Kokegrop	Rund, 77x75 cm, sortbrun fyllmasse, mye skjørbrendt stein, ikke snittet, tegnet i plan

FUNNLISTE

vedlegg 17, 1:2

Funn-nr.	Gjenstand	Beskrivelse
Metalldetektor:		
<u>Funn knyttet til anleggspor:</u>		
MD 1	Metallgj.	2,5x1,5 cm. funnet i N-bryggelag
MD 3	Nagle?	3x2 cm.
<u>Løsfunn:</u>		
MD 2	Mynt	3,2x3,2 cm.
MD 4	Knivblad?	6,2x2,0 cm.
MD 5	Kork?	2,8x2,0 cm.
MD 6	Hempe?	3,7x2,0 cm.
MD 7	Hempe?	2,5x1,5,0 cm.
MD 8	Knapp	2,5 cm i diam.
MD 9	Knapp	1,7 cm i diam.
MD 10	Knapp	2,7 cm i diam.
MD 11	Knapp	2,7 cm i diam.
MD 12	Spenne?	3,3x2,6 cm.
MD 13	Spenne?	3,5x3,0 cm.
MD 14	Beltespenne?	3,0x0,3 cm.
MD 15	Hempe?	1,9x0,7 cm.
MD 16	Klump	2,5x2,0 cm.
MD 17	metallgj.	4,3x1,0 cm.
MD 18	metallgj.	2 stk.
MD 19	Skår, Krukke?	2 stk. 2,7x1,8 cm.- 2,5x2,3 cm.
MD 20	Nr.merke	til å feste på beina til fugl/dyr - 6,1x1,8 cm.
MD 21	Nr.merke	til å feste på beina til fugl/dyr - 6,2x0,6 cm.

Funn-nr.	Gjenstand	Beskrivelse	2:2
----------	-----------	-------------	-----

Annet funn:

Knyttet til anleggspor:

BB 1	Brent bein	fragmentert, funnet i S-13.
SL 1	Slagg	funnet i S-13. 4,5x4,1 cm.
KK 1	Keramikk	glasert, funnet i moderne pløyespor, 6,0x3,0 cm.

Løsfunn:

GL 1	Glassbit	grønt, funnet i NV,profil, 3,0x2,2.
KP 1	Krittpipe	hode, m/mønster, 3,5x2,0 cm.

SORT/HVITT BILDER

film: 24440:

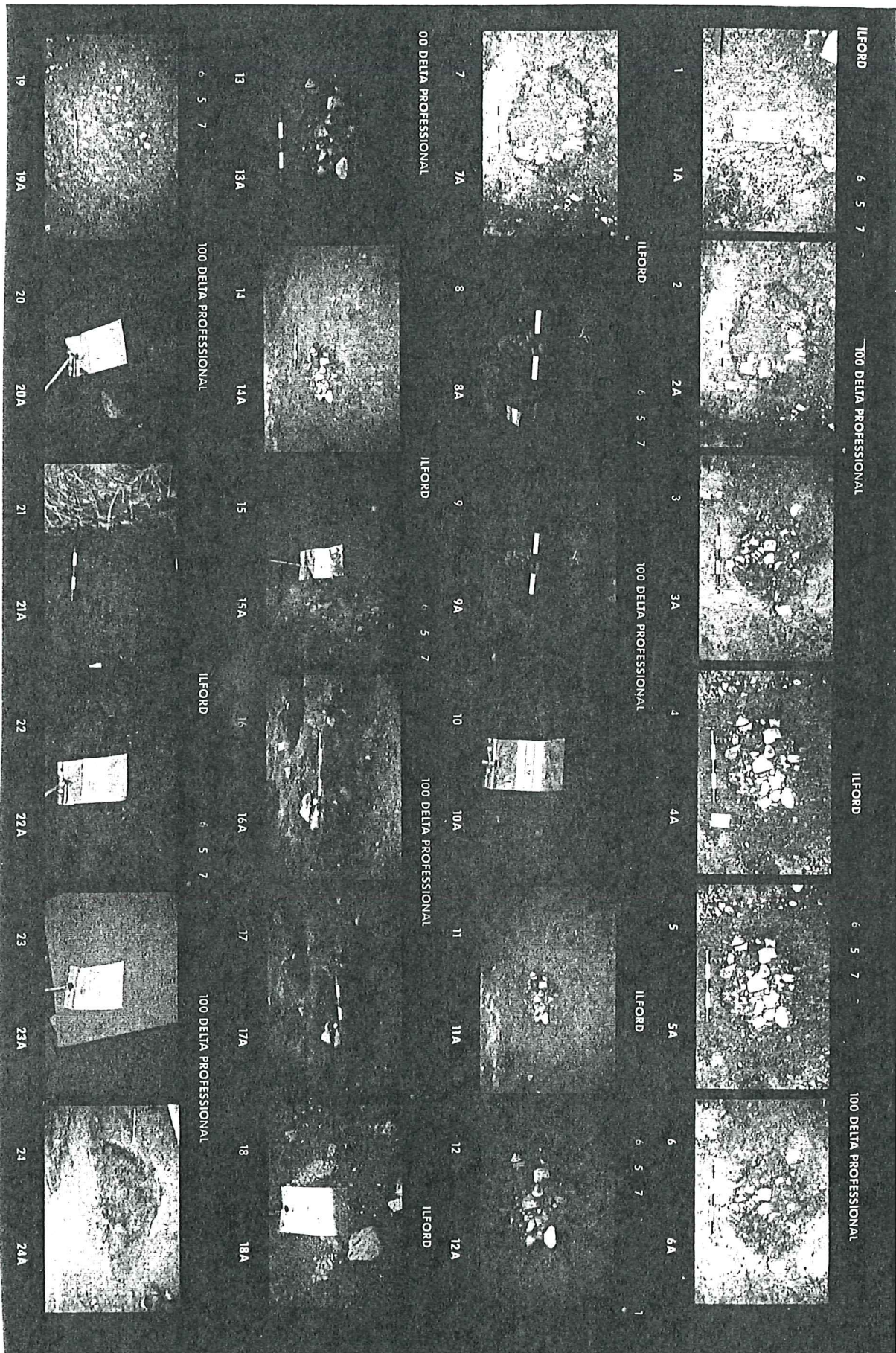
bildenr.	beskrivelse
2	S-30 : kokegrop - plan m/nr. - S mot N.
3	S-29 : kokegrop - plan m/nr. - S mot N.
4	S-27 : kokegrop - plan m/nr. - S mot N.
5	S-27 : kokegrop - plan - S mot N.
6	S-29 : kokegrop - plan - S mot N.
7	S-30 : kokegrop - plan - S mot N.
8	S-29 : kokegrop - profil m/nr. - S mot N.
9	S-29 : kokegrop - profil - S mot N.
11	S-27 + S28 : kokegroper - plan u/målestav - S mot N.
12	S-27 : kokegrop - plan u/målestav - S mot N.
13	S-27 : kokegrop - plan - S mot N.
14	S-27 + S28 : kokegroper - plan - S mot N.
16	S-30 : kokegrop - profil - S mot N.
17	S-30, S-29 : kokegroper - profil - S mot N.
19	S-85 : kokegrop - plan - S mot N.
21	S-84 : kokegrop - plan, før flateavdekking mellom sjakt 1 og 2 - S mot N.
24	S-27 + S-28 : kokegroper - profil - S mot N.
26	S-27 : kokegrop - profil - S mot N.
27	S-27 + S-28 : kokegroper - profil - S mot N.
29	S-92 : kokegrop - profil - S mot N.
31	S-70 : kokegrop - profil - S mot N.
34, 35, 36	S-20 . kokegrop - profil - S mot N.

bildenr.	beskrivelse
2	S-97 : NV-profil m/1 meter snor.
3	S-97 : NV-profil u/snor.
5	S-1 : stolpehull - plan - S mot N.
6	NV-profil : Ø mot V.

Kommentar:

Fotonr.: 1,10,15,18,20,22,23,25,28,30,32,33 fra film 24440
- samt fotonr.: 1,4 fra film 24441 er ikke tatt med i
listen. De er bilder av anleggsporenes nr.lapper. Disse
nr.lappene har A-nummer. A-nr. ble gitt etter hvert som
anleggsporene dukket opp og stemmer ikke overens med de S-
nr. som anleggsporene til slutt fikk utdelt.
Anleggsporenes S-nr. ble gitt ved innmålingen.

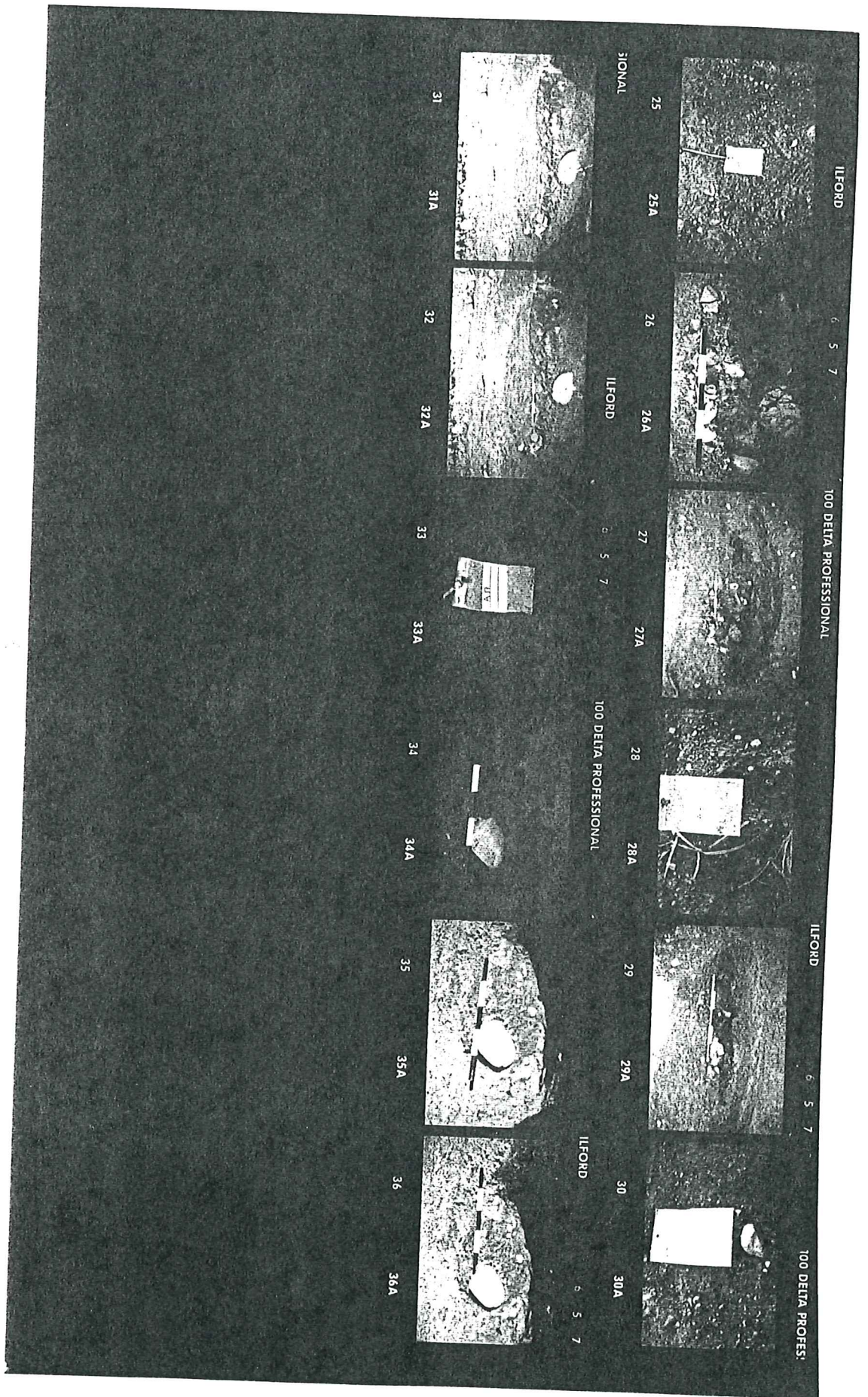
Film 24440:

SORT/HVITT BILDER

vedlegg 19, 2:3

Film 24440:

Film 24441:

FARGEbilder

Bildenr.	Beskrivelse
<u>Filmrull 1:</u>	
2	S-30 : kokegrop - plan m/nr.lapp - S mot N.
3	S-29 : kokegrop - plan m/nr.lapp - S mot N.
4	S-30 : kokegrop - plan - S mot N.
5	S-29 : kokegrop - plan - S mot N.
6	S-27 : kokegrop - plan - S mot N.
7	S-29 : kokegrop - profil m/nr.1. - S mot N.
8	S-29 : kokegrop - profil - S mot N.
9	Foto av utvidet felt i NV : S mot N.
10	Foto av utvidet felt i NV : N mot S.
11	Sjakt 1 : N mot SØ.
12	Sjakt 1 : S mot NØ.
13	Foto av felt : N-brygggestenslag - midtfelt mot N.
14	Foto av felt : N-brygggestenslag - midtfelt mot NØ
16	S-97 : NV-profil m/1 meter snor.
17	S-97 : NV-profil u/snor.
19	S-1 : mulig stolpehull - plan - Ø mot V.
20	NV-profil.
22	S-73 : nedgravd sau u/målepinne - Ø mot N.
23	S-70, S-73 : profil av kokegrop S-70 med nedgravd saeskjelett i bakgrunnen - Ø mot N.
24	S-73 : nedgravd sau m/målepinne - Ø mot N.
25	Foto av felt : Ø mot S.
26	Foto av felt : Ø mot V(s).
27	Foto av felt : Ø mot V(n).
28	Foto av felt : Ø mot N.
29	Foto av felt : Ø mot NØ.

Filmrull 2

2.3

- 3 S-27 + S-28 : kokegroper - plan - S mot N.
4 S-27 : kokegrop - plan - S mot N.
6 S-92 : kokegrop - plan - S mot N.
8 S-91 : kokegrop - plan - S mot N.
10 S-84 : kokegrop - plan - S mot N - før
flateavdekking mellom sjakt 1 og 2.
12 S-89 : kokegrop med N-brygggestenslag -
plan - S mot N.
14 S-85 : kokegrop - plan - S mot N.
15 S-92, S91, S-84, S-85, S89 : kokegroper med
N-brygggestensla i N, - S mot N.
17 S-27 + S-28 : kokegroper - profil -
S mot N.
19 S-27 : kokegrop - profil - S mot N.
20 S-27 + S-28 : kokegroper - profil -
S mot N.
21 Foto av felt : S(Ø) mot N - frostdag.
22 Foto av felt : S(v) mot N - frostdag.
23 Foto av felt : N(Ø) mot S - frostdag.
24 Foto av felt : fra felt mellom sjakt 1 og
sjakt 2 før avdekking mot S - frostdag.
25 Foto av felt : sjakt 1 - Ø mot S.
26 Foto av felt : sjakt 1 - S mot N.
28 S-92 : kokegrop - profil - S mot N.
30 S-70 : kokegrop - profil - S mot N.
32 S-20 : stolpehull - profil - S mot N.
33 Foto av felt : S mot N.
34 Foto av felt : S mot NØ.
35 Foto av felt : S(Ø) mot N.
36 S-20 : stolpehull - profil - S mot N.

Komentar 1 :

Fotonr.: 1,15,18,21 fra filmrull 1 - samt

fotonr.: 1,,2,5,7,9,11,13,16,18,27,29,31 fra filmrull 2

er ikke tatt med i listen. De er bilder av anleggsporenes
nr.lapper. Disse nr.lappene har A-nummer. A-nr. ble gitt

etter hvert som anleggsporene dukket opp og stemmer ikke overens med de S-nr. som anleggsporene til slutt fikk utdelt. Anleggsporenes S-nr. ble gitt ved innmålingen.

Komentar 2 :

Kamera 1 klikket etter de 8 første bildene. Begynte å bruke kamera 2. Kamera 1 ble reparert og senere brukt igjen.

Bruk av film i rekkefølge :

- 1 - filmrull 1 : bilde 1 - 8
- 2 - filmrull 2 : bilde 1 - 36
- 3 - filmrull 1 : bilde 9 - 29

FARGEbilder

Vedlegg 21, 1:6

Filmrull 2:

- foto 3: S-27 + S-28 plan
- foto 17: S-27 + S-28 profil

FARGEbilder

Vedlegg 21, 2:6

Filmrull 2:

- foto 12: S-89 + N-brygggestenslag
- foto 15: S-91, S-92, S-84, S-85, S-89

FARGEbilder

Vedlegg 21, 4:6

Filmrull 2: - foto 32: S-20 profil
Filmrull 1: - foto 20: NV-profil

FARGEbilder

Vedlegg 21, 5:6

Filmrull 1:

- foto 25: Ø mot S
- foto 26: Ø mot V(s)

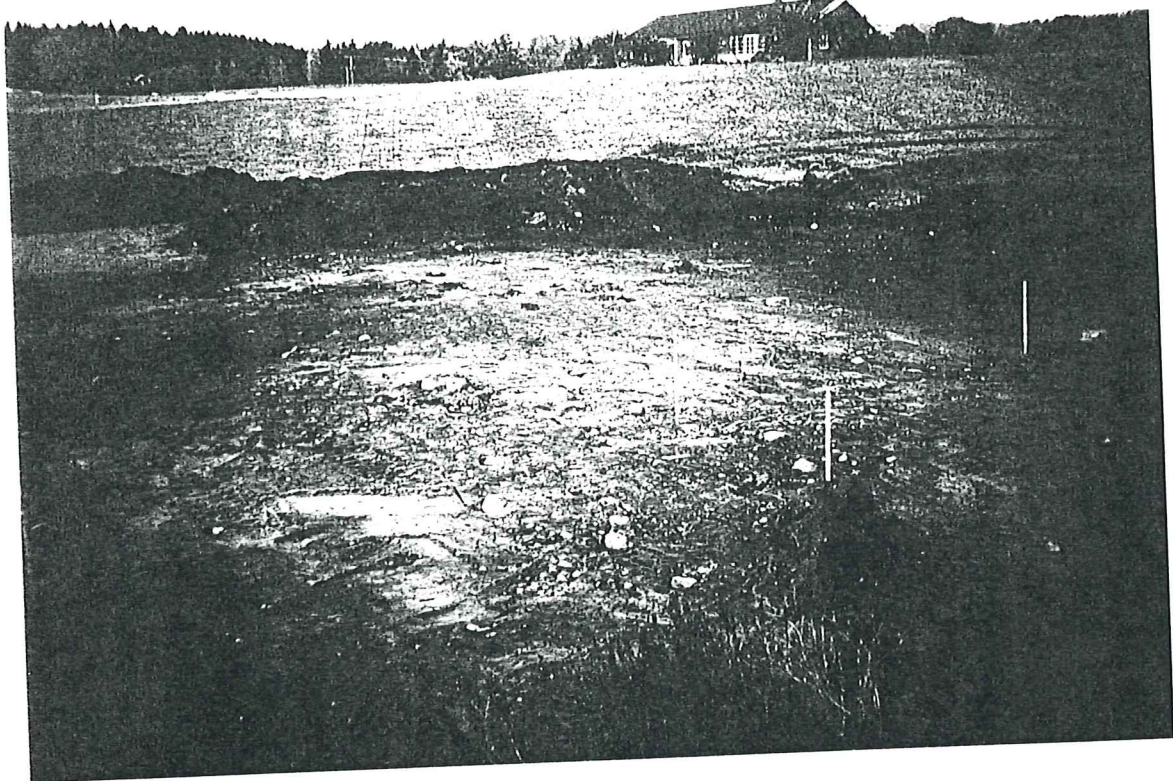

FARGEbilder

Vedlegg 21, 6:6

Filmrull 1:

- foto 27: Ø mot V(n)
- foto 28: Ø mot N

Høeg - Pollen, 876 842 262,
Helge Irgens Høeg,
Skogbrynet 21 F,
0283 OSLO

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER		
Universitetet i Oslo		
Saksb. Pro	21 JAN. 1999	Kopi
Ark.: 0412		
Saksnr. 98/543	Dok.nr.: 11	

Oslo, 2/11-98.

ARKIV

Til Janne Kroll.

Analyse av 7 kullprøve fra Årskog 11/3, Ringsaker komm., Hedmark.

Kullprøve S-27.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var Betula (bjerk).

Kullprøve S-28.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var Betula (bjerk).

Kullprøve S-39.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 33 Salix (selje, vier) og 7 Sorbus/Prunus (rogn/hegg).

Kullprøve S-46.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Salix (selje, vier).

Kullprøve S-70.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Salix (selje, vier).

Kullprøve S-92.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 16 Salix (selje, vier), 1 Betula (bjerk) og 23 Sorbus/Prunus (rogn/hegg).

Kullprøve S-95.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var Betula (bjerk).

Helge Irgens Høeg.

UNIVERSITETET
I OSLO

0412
ARKIV

INSTITUTT FOR ARKEOLOGI,
KUNSTHISTORIE OG NUMISMATIKK

Universitetets Oldsaksamling
Frederiks gate 3
0164 Oslo

Laboratoriet for radiologisk datering
NTNU - Gløshaugen
7034 Trondheim

KOPI

Deres ref.:
Vår ref.: 97/7680, 98/35, 98/330,
98/5433, 98/5506

Besøksadresse: St. Olavs gate 29

Telefon: 22 85 18 54, Faks: 22 85 19 38

Oslo, 16. november 1998

KULLPRØVER - BETALTE OPPDRAG

Vedlagt oversendes utfylte skjema (formular 1 og 2).

I rekommandert sending (separat pakke) er følgende kullprøver oversendt:

- 1 prøve. Hovden, 2/2, Bykle kommune, Aust-Agder
Jeg viser til tidligere avtale med Jens Rytter og tidligere oversendte skjema. Jeg ber om at dateringen blir foretatt på bjørk fordi det er så få og små biter av gran.
- 1 prøve. Kåsa, 30/56, Åmot kommune, Hedmark
- 6 prøver. Lindstad nordre, 97/6, Stange kommune, Hedmark
- 7 prøver. Flesaker, 11/3, Ringsaker kommune, Hedmark
- 2 prøver. Åker, 7/201, Hamar kommune, Hedmark

Jeg ber om å få tilsendt fakturaen så snart det lar seg gjøre.

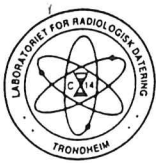
På forhånd hjertelig takk!

Vennlig hilsen

Perry Rolfsen
seksjonsleder

Vedlegg: Utfylte skjema

Department of Archaeology, Numismatics and History of Art
University of Oslo

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: UNIT/NTH - Fakultet for fysikk og matematikk
7034 Trondheim, Tlf. 73 59 33 10 Fax 73 59 33 83

DF-

FORSLAG OM ¹⁴C-DATERING

(se rettledning på baksiden)

Konvensjonell datering AMS Betalt oppdrag

1. Søkerens navn PERRY ROLFSEN Stilling FØRSTE KONSERVATOR
Adresse UNIVERSITETETS OLOSÅKSAMLING
FREDERIKSGT. 3, 0164 OSLO Telefon 22 85 18 54
Ansvarlig vegleder (for studenter)

Er søknaden personlig: På vegne av institusjon:

2. Prøvematerialets art TREKULL

Funnsted (kommune, fylke) FLESAKER 11/3, RINGSAKER K., HEDMARK

3. Antall dateringer 7 Prioriteringsrekkefølge

4. Redegjør for formålet med datering. Vurder evt. tidligere dateringer for samme formål, og oppgi forslagsnummer (DF-) for disse dateringene.

DATERING AV BOSETNINGSSPOR (KØKEGRØPER).

TROLIG FRA JERNALDEREN.

VED UTGRAVNINGEN BLE DET PÅVIST 96 STRUKTURER DERAV
KØKEGRØPER, ILØSTED, MULIGE STOLPEHULL.

DETE ER DEN FØRSTE UNØRSØKELSE AV BOSETNINGSSPOR
FRA JERNALDEREN I RINGSAKER KOMMUNE.

5. Prosjektets finansieringskilder: NFR Univ., høyskole, off. museum

Andre (spesifiser)

6. Har søkeren fått utført dateringer siste 5 år? nei ja

Oppgi i så fall DF-nr. og hvor resultatene evt. er publisert:

.....
.....

09.11.1998

Dato

Underskrift søker

Underskrift vegleder

Spesifikasjon for prøve for ^{14}C datering
(se rettleiding på baksiden)

1. Oppdragsgiver UNIVERSITETETS OLDSAKSAMLING V/P. ROLFSEN...
2. Prøvematerialets art TREKULL..... Mengde (g) 1,0 g.....
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A B C AMS
4. Prøvens merke S-95.....
5. Prøven funnet av JANNE KRØLL..... Tidspunkt OKTOBER 1998..
6. Funnsted FLESAKER, "13", RINGSAKER K., HEDMARK.....
7. Greenwich koord. Bredde 60° 55' Lengde 10° 54' UTM Q25550
8. Formålet med denne datering og nærmere beskrivelse av funnforhold:

KOKEGROP S-95

70 cm i DIAMETER

PRØVEN ER TATT CA 2 CM NED I GROPA

"Sitetype" BOPLOSS..... "Context" KOKEGROP.....

9. Beskrivelse av prøvematerialet:

FORHOLDSVIS SMÅ BITER

10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:

Tidsperiode JERNALDER..... Alder BP 1000-2500....

11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:

TØRKET I TØRKESKAP

12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur? JA

13. Eventuelle andre opplysninger, f.eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:

BJERK

BESTEMT AV HELGE HØEG

09.11.98..... Janne Krøll.....
Dato Underskrift

Spesifikasjon for prøve for ^{14}C datering
(se rettleiding på baksiden)

1. Oppdragsgiver UNIVERSITETETS OLDSAKSAMLING, V/P. ROLFSEN...
2. Prøvematerialets art ... TREKULL Mengde (g) ... 12.4g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A B C AMS
4. Prøvens merke ... S-92
5. Prøven funnet av JANNE KROLL Tidspunkt OKTOBER 1998 ..
6. Funnsted FLESAKER, 1/3, RINGSAKER K., HEDMARK
7. Greenwich koord. Bredde 60° 55' Lengde 10° 54' UTM Q25550
8. Formålet med denne datering og nærmere beskrivelse av funnforhold:

KOKEGROP S-92
95(x90)CM I DIAMETER, 12 CM I DYBDE
PRØVEN ER TATT CA 12 CM NED I GROPA

"Sitetype" ... BOPASS "Context" ... KOKEGROP

9. Beskrivelse av prøvematerialet:

FORHOLDSVIS STORE BITER

10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:

Tidsperiode JERNALDER Alder BP 1000-2500

11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:

TØRKET I TØRKESKAP

12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur? JA

13. Eventuelle andre opplysninger, f.eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:

SELJE, VIER
BJERK
ROGN/HEGG
BESTEMT AV HELGE HØEG

..... 09.11.98 Janne Kroll

Dato

Underskrift

Spesifikasjon for prøve for ^{14}C datering
(se rettleiding på baksiden)

1. Oppdragsgiver .. UNIVERSITETETS OLOSAKSAMLING V/P. ROLFSEN
2. Prøvematerialets art .. TREKULL .. Mengde (g) .. 0,6 g ..
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) .. A B C AMS
4. Prøvens merke .. S-70 ..
5. Prøven funnet av .. JANNE KRØLL .. Tidspunkt .. OKTOBER 1998 ..
6. Funnsted .. FLESÅKER, "13, RINGÅKER K., HEDMARK ..
7. Greenwich koord. Bredde $60^{\circ} 55'$.. Lengde $10^{\circ} 54'$ UTM 025550 ..
8. Formålet med denne datering og nærmere beskrivelse av funnforhold:

KOKEGROP S-70
172(x160)CM I DIAMETER, 18 CM I DYBDE
PRØVEN ER TATT 12 CM NED I GROPA

"Sitetype" .. BOPLASS .. "Context" .. KOKEGROP ..

9. Beskrivelse av prøvematerialet:

~~KOKE~~
FORHOLDSVIS SMÅ BITER

10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:

Tidsperiode .. JERNALDER .. Alder BP .. 1000-2500 ..

11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:

TØRRET I TØRKEKAP

12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur? JA

13. Eventuelle andre opplysninger, f.eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:

SELJE, VIER BESTEMT AV HELGE HØEG

09.11.98
Dato

Janne Krøll
Underskrift

Spesifikasjon for prøve for ^{14}C datering
(se rettleiding på baksiden)

1. Oppdragsgiver . UNIVERSITETETS OLOSAKSAMLING, V/P. ROLFSEN
2. Prøvematerialets art . TREKULL Mengde (g) . . 0.6 g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A B C AMS
4. Prøvens merke . S-46
5. Prøven funnet av . JANNE KROLL Tidspunkt OKTOBER 1998
6. Funnsted . FLEBAKER, "13, RINGSAKER K., HEDMARK
7. Greenwich koord. Bredder . 60° 55' . Lengde . 10° 54' UTM 025550
8. Formålet med denne datering og nærmere beskrivelse av funnforhold:

KOKEGROP S-46
CA 160 CM I DIAMETER,
PRØVEN ER TATT CA. 2 CM NED I GROPA

"Sitetype" . . BOPLASS "Context" . . KOKEGROP

9. Beskrivelse av prøvematerialet:

FORHOLDSVIS SMÅ BITER

10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:

Tidsperiode . JERNALDER Alder BP . 1000-2500

11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:

TØRKET I TØRKESKAP

12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur? JA

13. Eventuelle andre opplysninger, f.eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:

SELVE, VIER BESTEMT AV HELGE HØEG

..... 09.11.98 Janne Kroll
Dato Underskrift

Spesifikasjon for prøve for ^{14}C datering (se rettleiding på baksiden)

1. Oppdragsgiver UNIVERSITETETS OLDSAKSAMLING, V/P. ROLFSEN...
2. Prøvematerialets art TREKULL..... Mengde (g) 0.9 g.....
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A B C AMS
4. Prøvens merke S-39.....
5. Prøven funnet av JANNE KROLL..... Tidspunkt OKTOBER 1998.....
6. Funnsted FLESÅKER, "1/3" RINGÅKER K. HEDMARK.....
7. Greenwich koord. Bredder $60^{\circ} 55'$ Lengde $10^{\circ} 54'$ UTM 025550.....
8. Formålet med denne datering og nærmere beskrivelse av funnforhold:

KOKEGRUP S-39
60 CM. I DIAMETER
PRØVEN ER TATT CA. 2 CM. NED I GROPA

"Sitetype" .. BOPLASS..... "Context" .. KOKEGRUP.....

9. Beskrivelse av prøvematerialet:

FORHOLDSVIS SMÅ BITER

10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:

Tidsperiode JERNALDER..... Alder BP 1000 - 2500.....

11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:

TØRKET I TØRKESKAP

12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur? JA

13. Eventuelle andre opplysninger, f.eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:

SELJE, VIER
ROGN/HEGG
BESTEMT AV HELGE HØEG

..... 09.11.98..... Janne Kroll.....
Dato Underskrift

Spesifikasjon for prøve for ^{14}C datering
(se rettleiding på baksiden)

- Oppdragsgiver UNIVERSITETETS OLDSAKSAMLING, V/P. ROLFSEN
- Prøvematerialets art TREKULL Mengde (g) 0,8g
- Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A B C AMS
- Prøvens merke S-28
- Prøven funnet av JANNE KROLL Tidspunkt OKTOBER 1998
- Funnsted FLESAKER, 1/3, RINGSAKER K., HEDMARK
- Greenwich koord. Bredde 60° 55' .. Lengde 10° 54' .. UTM 025550
- Formålet med denne datering og nærmere beskrivelse av funnforhold:
KOKEGROP S-28
160 CM I DIAMETER, 42 CM I DYBDE
PRØVEN ER TATT 15 CM NED I GROPA
30
- "Sitetype" BOPLASS "Context" KOKEGROP
- Beskrivelse av prøvematerialet:
FORHOLDSVIS SMÅ BITER
- Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:
Tidsperiode JERNALDER Alder BP 1000 - 2500
- Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:
TØRKET I TØRKESKAP
- Ønskes eventuelt restmateriale i retur? JA
- Eventuelle andre opplysninger, f.eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:

BJERK, BESTEMT AV HELGE HØEG

09.11.98
.....
Dato

Janne Kroll
.....
Underskrift

Spesifikasjon for prøve for ^{14}C datering
(se rettleiding på baksiden)

1. Oppdragsgiver UNIVERSITETETS OLDSAKSAMLING, V/P. ROLFSEN...
2. Prøvematerialets art TREKULL..... Mengde (g) 1,9 g.....
3. Mengdeklassifisering (må angis - se baksiden) A B C AMS
4. Prøvens merke S-27.....
5. Prøven funnet av JANNE KROLL..... Tidspunkt OKTOBER 1998.....
6. Funnsted FLESAKER, 113, RINGSAKERK, HEDMARK.....
7. Greenwich koord. Bredd 60° 55'. Lengde 10° 54'. UTM 025550
8. Formålet med denne datering og nærmere beskrivelse av funnforhold:
KOKEGROP S-27
66 cm i DIAM., 18 cm i DYBDE
PRØVEN ER TATT 6 cm NED I GROPA

"Sitetype" BOPLASS..... "Context" KOKEGROP.....

9. Beskrivelse av prøvematerialet:

FORHOLDSVIS SMÅ BITER

10. Antatt alder, evt. i henhold til tidligere datering:

Tidsperiode JERNALDER..... Alder BP 1000 - 2500.....

11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet:

TØRKET I TØRKESKAP

12. Ønskes eventuelt restmateriale i retur? JA

13. Eventuelle andre opplysninger, f.eks. om artsbestemmelse av tre og trekull:

BJERK, BESTEMT AV HELGE HØEG

..... 09.11.98 Janne Kroll
Dato Underskrift

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU - Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7034 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

Vedlegg / Tilhører
Sak: 98/5433

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Rolfsen, Perry
IAKN/Universitetets Oldsaksamling
Universitetet i Oslo

DF-3092

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
T-13929	S-27, Flesaker Ringsaker, Hedmark	Trekull Bjørk	1.3 g	1610 ± 75	AD395-545	-26.1*
T-13930	S-28, Flesaker Ringsaker, Hedmark	Trekull Bjørk	0.8 g	1905 ± 110	AD0-240	-26.1*
T-13931	S-92, Flesaker Ringsaker, Hedmark	Trekull Div.løvtre	6.5 g	2130 ± 65	BC200-45	-26.1*

Dato: 26 MAR 1999

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Fred H. Skogseth

Steinar Gulliksen

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: NTNU - Gløshaugen, Sem Sælandsv. 5, 7034 Trondheim
Telefon 73593310 Telefax 73593383

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Rolfsen, Perry
IAKN/Universitetets Oldsaksamling
Universitetet i Oslo

DF-3092

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	^{14}C alder før nåtid	Kalibrert alder	$\delta^{13}\text{C}$ ‰
TUa-2273	S-46, Flesaker Ringsaker, Hedmark	Trekull Selje, vier		2195 ± 55	BC365-170	-25.5
TUa-2274	S-95, Flesaker Ringsaker, Hedmark	Trekull Betula		1800 ± 50	AD145-325	-26.4

Dato: 08 JUN 1999

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Pål-Johan Svanem
Pål Johan Svanem

Steinar Gulliksen
Steinar Gulliksen